

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก
ในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2

โดย
นางสาวจตุพร เขยสาคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก
ในกลุ่มโรงเรียนพงศีก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

EVALUATION ON DISTANCE LEARNING VIA SATELLITE PROJECT OF
SMALL- SIZED SCHOOL IN PHONG TUK GROUP UNDER KANCHANABURI
PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58252307 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

คำสำคัญ : การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

นางสาว จตุพร เขยสาคร: การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เทียเจริญ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 3) ประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 4) ประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยใช้บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง จำนวน 29 คน ผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูผู้สอนจำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ตามแนวคิด ซิปโมเดลของ สตีฟเฟลม สติติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มีขั้วมีเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการประเมินพบว่า

1. ด้านบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ
2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมของคู่มือ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
4. ด้านผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

58252307 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : EVALUATION ON DISTANCE LEARNING VIA SATELLITE PROJECT

MISS CHATUPORN CHEYSAKORN : EVALUATION ON DISTANCE LEARNING VIA SATELLITE PROJECT OF SMALL- SIZED SCHOOL IN PHONG TUK GROUP UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAISUDA TIACHAROEN, Ph.D.

The purposes of this research were to: 1) evaluate on context of distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 2) evaluate on input of distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 3) evaluate on process of distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 4) evaluate on product of distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2. The research population were 3 directors and 26 teachers, totally 29. The research instrument was a questionnaire regarding the evaluation on distance learning via satellite project base on the concept of Stufflebeam's CIPP Model. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

The findings revealed that:

1. The evaluation on context distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 as a whole, and as each aspect were at high level.
2. The evaluation on input distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 as a whole was at high level, when considered each aspect, 1 aspect was at the highest level, and 4 aspects were at high level.
3. The evaluation on process distance learning via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 as a whole and as each aspect were at high level.
4. The evaluation on product distance learning Via satellite project of small sized school in Phong Tuk group under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 as a whole and as each aspect were at high level.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง อาจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ ดร. ณรินทร์ ชำนาญดู ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่ได้ให้ความรู้อย่างละเอียดในรูปแบบการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความรู้คำแนะนำ และประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณะครูในกลุ่มโรงเรียนพงศทิฏฐิ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ผอ. ชัชฎาพร โชคสงวนทรัพย์ ที่เป็นผู้สนับสนุนให้ผู้วิจัยศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา รวมถึงพี่น้องและเพื่อน ๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาและเป็นที่ยกย่องในการศึกษาระดับมหาบัณฑิตจนสำเร็จลุล่วงไปได้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น 35/1 ทุกคนที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การศึกษามหาบัณฑิตสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

จตุพร เขยสาคร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
วัตถุประสงค์ของการประเมิน.....	6
กรอบแนวคิดการประเมิน.....	6
ขอบเขตของการประเมิน.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีการประเมินโครงการ.....	11
ความหมายของการประเมินโครงการ.....	11
ความสำคัญของการประเมินโครงการ.....	13
ประเภทของการประเมินโครงการ.....	14
รูปแบบและแนวทางในการประเมินโครงการ.....	17
รูปแบบการประเมินของ สตีฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam).....	17
หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม.....	22
ความหมายของการศึกษาทางไกล.....	22

ความสำคัญของการศึกษาทางไกล	23
ระบบการศึกษาทางไกล	25
โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	27
ประวัติสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	27
ภารกิจของสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	30
วิธีการรับชม	30
โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	32
ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนพดก	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
งานวิจัยในประเทศ	36
งานวิจัยต่างประเทศ	39
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	43
ขั้นตอนการดำเนินการ	43
ระเบียบวิธีวิจัยในการประเมิน	45
ประเด็นการประเมิน	45
เกณฑ์ในการประเมินโครงการ	46
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	49
สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวม	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ด้านบริบท (Context).....	59
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (input).....	60
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process).....	63
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (Product)	64
บทที่ 5 สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการประเมิน.....	67
การอภิปรายผลการประเมิน	70
ข้อเสนอแนะ	71
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	72
รายการอ้างอิง.....	73
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย/แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	79

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	47
ตารางที่ 2 สรุปรูปการประเมินและประเด็นการประเมิน.....	50
ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน.....	57
ตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม.....	58
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการประเมิน โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่ม โรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท (Context).....	59
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการประเมิน โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่ม โรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input).....	60
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของ การประเมิน โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่ม โรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process).....	63
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของ การประเมิน โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่ม โรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (Product).....	64

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1	7
แผนภูมิที่ 2	17
แผนภูมิที่ 3	19
แผนภูมิที่ 4	42
แผนภูมิที่ 5	44

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การสร้าง และพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศไทย ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย และเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของเกือบทุกคนรอบตัว จะพบได้จากทุกสถานที่ไม่ว่าจะเป็นชนบท ในเมืองล้นแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากการที่มีโทรศัพท์มือถือที่เรียกว่า สมาร์ทโฟน กันอย่างแพร่หลาย มีการใช้แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์พกพา รวมทั้งเครื่องมืออื่น ๆ ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ด้านความบันเทิง การศึกษา การค้นหาข้อมูล ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ อย่างไม่รู้ขีดจำกัด จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน ซึ่งกลายเป็นสังคมแห่งโลกยุคดิจิทัล ที่การสื่อสารเกิดขึ้นเพียงปลายนิ้วสัมผัส มีประสิทธิภาพสูง จึงเป็นเหตุผลในสังคมไทยต้องปรับตัว และถือโอกาสนี้ในการกำหนดจุดแข็งในการพัฒนาประเทศด้านการศึกษา โดยการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อให้กับเยาวชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้¹

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาในมาตราที่ 6 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง²

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฯ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ดังต่อไปนี้ “การศึกษาทางไกล เป็นการกระจายโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ผู้ที่อยู่ไกลจากสถาบันการศึกษา การสอนแบบนี้(การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม) อาจจะดีในแง่ที่ว่าครูในวิชาที่หายาก มีความสามารถในการสอน แทนที่จะให้สอน

¹ สวัสดิ์ ภูทอง, “สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา,” วารสารการศึกษาไทย 11, 117 (กันยายน 2557): 47-48.

² กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2546), 3.

ที่โรงเรียนนั้นอย่างเดียวนั้น ก็ให้มีลูกศิษย์เพิ่มมากขึ้นในโรงเรียนอื่น มีโอกาสช่วยสอนได้กว้างขึ้น นักเรียนที่อยู่ห่างไกลนอก ๆ ก็ได้มีโอกาสได้ครูที่มีคุณภาพ”³

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 69 ว่า รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 63 กำหนดไว้ว่า ให้รัฐบาลต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้าง พื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคมและการสื่อสาร ในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น โดยมุ่งหวังให้คลื่นความถี่เป็นสื่อกลาง ในการนำความรู้และวิทยาการด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน ได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะประชาชนในชนบท ห่างไกล ซึ่งก็เป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ปัญหาในการกระจายการศึกษาไปสู่ประชาชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียมกันจึงต้องอาศัยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงในการจัดการศึกษา⁴

การศึกษาถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญงอกงามและ ถือว่าเป็นหัวใจหลักในการผลิตและพัฒนาบุคลากรของประเทศ เพื่อเป็นการนำประเทศไทยไปสู่การ แข่งขันในระดับโลกและการก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจและสังคมในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษา ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ 1) การปฏิรูปครู 2) การเพิ่มและ การกระจายโอกาสและคุณภาพทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมและเข้าถึงการศึกษาได้ทุกระดับ 3)ระบบการบริหารจัดการ โครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) การผลิตและพัฒนากำลังคน ให้เป็นไปตามแผนกำลังคนของประเทศ 5) ปฏิรูปการเรียนรู้และวิธีการจัดการสอน ให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ได้ตามศักยภาพ รวมถึงการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน 6) ระบบการใช้ ICT เพื่อการศึกษา⁵

ด้วยคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี ได้นำเสนอแนะนโยบายที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา โดยจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและ

³ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, **คู่มือครูพระราชทาน** (กรุงเทพฯ: สยามพริ้นท์, 2560), 5.

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545** (กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2546), 18.

⁵ ไกล์ตา สดสมศรี, “การปฏิรูปการศึกษาไทยและการปฏิรูปการเรียนรู้ของไทย,” **วารสารการศึกษาไทย** 11, 117 (กันยายน 2557): 12-13.

นอกระบบและการศึกษาทางเลือกพร้อมกัน เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาตนเองและประกอบอาชีพได้ จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียน ให้องค์กรภาคประชาชน ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา พัฒนาระบบผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือครู เช่น การเรียนทางไกล จากโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงการสร้างโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย ให้ความสำคัญและเท่าเทียมกัน โดยน้อมนำแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน⁶

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 32,879 โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คน ลงมา มีจำนวนมากถึง 13,882 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 43.73 ของโรงเรียนทั้งหมด และมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี โรงเรียนจำนวนมากยังขาดแคลนครู มีจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูในระดับประถมศึกษา ต้องรับภาระหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าหนึ่งกลุ่มสาระ ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ผู้สอนไม่ถนัดขาดประสิทธิภาพ อันเป็นผลมาจากอัตราการเกิดลดลง และความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนในเมือง หรือโรงเรียนเอกชนส่งผลให้เกิดโรงเรียนขนาดเล็กที่เพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลถึงคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งจะกล่าวได้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีคุณภาพและมาตรฐานต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากความขาดแคลน งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ขาดแคลนครูทั้งปริมาณและคุณภาพ ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากชุมชน รัฐบาลจึงจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนในการช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก โดยใช้โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเพื่อเป็นการแสวงหาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นผลจากการขาดแคลนครู มีการตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อ

⁶ สำนักสื่อสารสาธารณะ, “นโยบายปฏิรูปการศึกษาของ ครม.และ รมว.ศธ.,” วารสารการศึกษาไทย 11, 117 (กันยายน 2557): 7.

ทางไกลผ่านดาวเทียมที่ดำเนินการถ่ายทอดสดการจัดการเรียนรู้จากโรงเรียนวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นเสมือนโรงเรียนต้นแบบในการสาธิตการสอนแบบครุมืออาชีพ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นเสมือนโรงเรียนต้นแบบในการสาธิตการสอนแบบครุมืออาชีพ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา คือ เด็กดี มีสุข และเก่ง รวมถึงการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดหน่วยการเรียนรู้แบบสหบูรณาการ (Interdisciplinary) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักเรียนทั้งนักเรียนต้นทางและปลายทาง การเรียนรู้แบบทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล การเรียนรู้ที่เน้นความสนุกสนาน จูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียน การเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างวินัยในตนเอง⁷

เป้าหมายสูงสุดของการศึกษา คือ การสร้างคนดี มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาตนเอง ชุมชน ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า โรงเรียนจึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นชนบท ซึ่งมีนักเรียนส่วนใหญ่มักด้อยโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ จากแนวความคิดการก่อตั้งโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือครู และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ต่อพ่วง ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม จากรัฐบาลในปี พ.ศ. 2557 ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศทิฐิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีจำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาคาร) โรงเรียนวัดดงสัก โรงเรียนเกียรติวิธวินเวดิน 1 (วัดปากบาง) โรงเรียนวัดดอนสามง่ามผิวหงส์วิณะอุปถัมภ์ โรงเรียนบ้านชายรูป โรงเรียนวัดเขาตะพาน โรงเรียนบ้านท่าพะเนียง ในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนนักเรียน ต่ำกว่า 120 คน จัดว่าเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ประสบกับปัญหา ขาดแคลนครูผู้สอน ครูผู้สอน สอนไม่ตรงวิชาเอก ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูบางท่านจึงต้องรับภาระการสอน แบบรวมชั้นเรียน ขาดการนำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน ครูยังกลัวการตรวจเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) โรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินผลโครงการ ว่าเป็นไปในทางทิศใด โครงการมีจุดเด่น

⁷ สุวิทย์ ยอดสละ, “การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ : ทางรอดหรือทางเลือก,” การบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยมหาสารคาม 3, 3 (กันยายน - ธันวาคม 2554): 11.

จุดด้อยอย่างไร และสามารถพัฒนาต่อยอดได้อย่างไรในอนาคต ความเหมาะสมและความต้องการของผู้ใช้หรือไม่ ในขณะที่เดียวกันบางโรงเรียนยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษาหรือมีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ รวมถึงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม⁸

การประเมินเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนานำไปสู่การปรับปรุงสิ่งที่จะประเมิน โดยไม่ใช่วิธีการจับผิดแต่อย่างใด แต่เป็นการนำทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมามีส่วนร่วมกันมากขึ้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดของระบอบประชาธิปไตย ที่ให้ความสำคัญของประชาชนหรือผู้รับบริการ จากคำกล่าวข้างต้น การประเมินมีแนวคิดสำคัญเพื่อพัฒนาสิ่งที่จะประเมิน ด้วยการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ โดยยึดหลักผู้รับบริการเป็นสำคัญ เมื่อต้องการจะพัฒนาสิ่งใดก็ตามก็ต้องประเมินสิ่งนั้น เช่น การประเมินสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน การปฏิบัติงาน หลักสูตร โครงการ แผนงาน และองค์กร เมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าสิ่งที่มีการดำเนินงานและเกี่ยวข้องกับผู้รับบริการมากที่สุด คือโครงการนั่นเอง⁹

ในสถานศึกษามีโครงการต่าง ๆ มากมายที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนและโครงการในการขับเคลื่อนระบบการศึกษา แต่สถานศึกษาบางแห่งยังขาดการประเมินโครงการที่ถูกต้องตามหลักการประเมิน รวมถึงไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการประเมิน

การประเมินโครงการ ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนมากขึ้น ทำให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์ เพราะโครงการเป็นส่วนหนึ่งของแผน เมื่อโครงการได้รับการปรับปรุงและตรวจสอบนั้นก็หมายความว่า แผนงานก็ได้รับการปรับปรุงและตรวจสอบไปด้วย ยังช่วยในเรื่องของการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างคุ้มค่า หรือให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพราะการประเมินจะต้องวิเคราะห์ทุกส่วนของโครงการ ทรัพยากรส่วนไหนไม่จำเป็นก็ตัดทิ้ง และทรัพยากรที่ขาดก็จะได้มีการจัดสรรเพิ่มเติม ดังนั้นการประเมินจึงมีส่วนทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างคุ้มค่า การประเมินโครงการยังช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ นอกจากนี้การประเมินโครงการจะช่วยให้ผู้บริหารทราบถึงปัญหา อุปสรรค จุดเด่น จุดด้อย¹⁰

⁸ ยุทธนา ปฐมวรชาติ, “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม : การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก,” **วารสารวิชาการ** 11, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2551): 40-44.

⁹ พิสนุ ฟองศรี, **เทคนิควิธีประเมินโครงการ** (กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์, 2551), 1-3.

¹⁰ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, **การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), 93-94.

กลุ่มโรงเรียนพงตึกได้ดำเนินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 7 โรงเรียน มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหา ในการใช้ประโยชน์จากโทรทัศน์ทางไกลที่ยังใช้ไม่ครบทุกชั้น หลายโรงเรียนยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ขาดแคลนครู ขาดการสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน¹¹

จากสภาพของโครงการดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประเมินผล โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง วางแผนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ และพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

กรอบแนวคิดการประเมิน

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของการประเมินโครงการ ชิปปโมเดล (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม Stufflebeam มาเป็นกรอบแนวคิดของการประเมินดังนี้¹²

¹¹ ยุทธนา ปฐมวรชาติ, “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม:การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก,” วารสารวิชาการ 11, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2551): 40-44.

¹² Daniel L. Stufflebeam and others, *Education Evaluation and Decision Making* (Itasca, Illinois: Peacock Publisher, 1971), 128-138.

แผนภูมิที่ 1 แผนผังกรอบแนวคิดการประเมิน

ที่มา : Daniel L. Stufflebeam and others, *Education Evaluation and Decision Making* (Itasca, Illinois: Peacock Publisher, 1971), 128-138.

ขอบเขตของการประเมิน

จากกรอบแนวคิดการประเมิน ผู้วิจัยต้องการทราบถึงผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยศึกษาตามแนวคิดการประเมินโครงการ ชิปปโมเดล (CIPP Model) ของ สตีฟเฟิลบีม Stufflebeam ซึ่งกล่าวถึงการประเมินโครงการไว้ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) ได้แก่ ความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของคู่มือ ความเหมาะสมของงบประมาณ ความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง และความพร้อมของสถานที่

3. ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ การจัดตารางสอนของโรงเรียนปลายทางตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้ การกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านผลผลิต (output) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำศัพท์เฉพาะต่าง ๆ ไว้ดังนี้

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของกิจกรรม หมายถึงการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครูผู้สอน หรือครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพหุศึกษาด้วยกระบวนการของการเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เป็นการตัดสินใจโดยใช้รูปแบบของ CIPP Model ตามแนวคิดของ Stufflebeam ในการประเมิน ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) หมายถึง การประเมิน ความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง การประเมิน ความถูกต้องและครบครันในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ ความพร้อมของสถานที่ ความเหมาะสมของคู่มือที่จัดส่งให้กับโรงเรียนปลายทาง ความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของโครงการ ความเหมาะสมของจำนวนบุคลากร

3. ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้ การกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม การนำผลการประเมินมา พัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรม

4. ด้านผลผลิต (Product) หมายถึง การประเมินความพึงพอใจของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้เรียนครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ การใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

5. โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เริ่มในปี พ.ศ. 2538 เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในท้องที่ชนบทห่างไกล และยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการถ่ายทอดสดจากโรงเรียนวังไกลกังวล เป็นการพระราชทานการศึกษาไปสู่ปวงชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

6. โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดุง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ในกลุ่มโรงเรียนพดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 7 โรงเรียน ดังนี้ 1) โรงเรียนวัดหนองพันท้าว (พรประชาวิทยาคาร) 2) โรงเรียนดอนสามง่าม (ผิวหงส์วิณะอุปถัมภ์) 3) โรงเรียนวัดดงสัก 4) โรงเรียนเกียรติวัธนะเวคิน 1 (วัดปากบาง) 5) โรงเรียนบ้านชายรูป 6) โรงเรียนวัดเขาตะพาน 7) โรงเรียนบ้านท่าพะเนียง

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการและการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจากตำรา เอกสารต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลไว้ภายใต้หัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการประเมินโครงการ
 - 1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.2 ความสำคัญของการประเมินโครงการ
 - 1.3 ประเภทของการประเมินโครงการ
 - 1.4 รูปแบบและแนวทางในการประเมินโครงการ
 - 1.5 การประเมิน CIPP Model ของ สตีฟเฟิลบีม Stufflebeam
2. หลักการและแนวคิดในการจัดกระบวนการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.1 ความหมายของการศึกษาทางไกล
 - 2.2 ความสำคัญของการศึกษาทางไกล
 - 2.2 ระบบการศึกษาทางไกล
 - 2.3 โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.3.1 ประวัติสถานนีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.3.2 ภารกิจของสถานนีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 2.3.3 วิธีการรับชม
3. โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
 - 3.1 โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในกลุ่มโรงเรียนพงตึก
 - 3.2 ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนพงตึก
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎีการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการนั้นเป้าหมาย คือ ต้องการข้อมูลที่บ่งชี้ว่าโครงการที่ดำเนินการไปนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ เป็นโครงการที่คุ้มค่าต่อการตัดสินใจในการลงทุนหรือดำเนินการหรือไม่ รวมถึงการศึกษาว่าในการดำเนินการโครงการมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปในทางที่ดี

ความหมายของการประเมินโครงการ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของโครงการไว้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นักวิชาการภายในประเทศได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินผล คือ กระบวนการของการระบุ หรือการกำหนดความต้องการรวมถึงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาจัดทำให้เป็นสารสนเทศ¹³

ซัชแมน (Suchman) กล่าวไว้ว่า การประเมินหมายถึง การประเมินโครงการเป็นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือการใช้วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นจริงเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การตัดสินใจว่าโครงการเหล่านั้นดีหรือไม่ดี หรือเป็นการค้นพบผลของการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในโครงการหรือไม่¹⁴

รอยส์และคณะ (Roy and Other) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินโครงการหมายถึง การวิจัยประยุกต์ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ โดยการประเมินโครงการเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการบริการประชาชน สำหรับการนำโครงการไปปฏิบัติ โดยผู้ตัดสินใจต้องการรู้ว่าโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความคุ้มค่าในการดำเนินการในปีต่อไปหรือไม่¹⁵

รอสซี่ ริปเซย์ และฟรีแมน (Rossi, Lipsey & Freeman) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการหมายถึง การประยุกต์ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์มาใช้ในการสำรวจประสิทธิผลของ

¹³ Daniel L. Stufflebeam and others, **Educational Evaluation and Decision Making** (Itasca, Illinois: Peacock, 1971), 129.

¹⁴ E. A. Suchman, **Evaluative research : Principles and practice in public service and social action programs** (New York: Russell Sage Foundation, 1990), 93.

¹⁵ D. Royse and others, **Program Evaluation : An Introduction**, 3rd ed. (Ontario: Wadsworth Publishing, 2001).

โครงการอย่างเป็นระบบ ซึ่งการประเมินโครงการจะประกอบด้วย 1)การประยุกต์ใช้วิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 2) การประเมินประสิทธิผลของโครงการ 3) จะต้องให้สารสนเทศเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมทางสังคมศาสตร์และปรับปรุงสภาพสังคมแก่ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจโครงการ¹⁶

สมพร แสงชัย กล่าวไว้ว่า การประเมินผล คือการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน กับแผนที่ตั้งไว้ การควบคุม และเร่งรัดการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อทราบว่าการดำเนินงานได้ตอบสนองความต้องการ หรือแก้ไขปัญหาที่มีอยู่อย่าง ๆ การศึกษาดูผลกระทบทางตรง และทางอ้อมของการดำเนินงานโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นข้อมูลช่วยในแผนการดำเนินงาน¹⁷

นิตา ชูโต กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กิจกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ความหมายข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความต้องการ การหาแนวทาง วิธีการปรับปรุง วิธีการจัดการเกี่ยวกับโครงการ และหาผลที่แน่ใจว่า เกิดจากโครงการเพื่อเป็นการเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพของโครงการให้ดียิ่งขึ้น¹⁸

สมคิด พรหมจ้อย กล่าวไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิด สารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ของโครงการเหล่านั้นว่ามีมากน้อยเพียงใด¹⁹

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ ในการปรับปรุงโครงการ เพื่อใช้ในการตัดสินใจผลที่ออกมาของโครงการ²⁰

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ทราบความหมายของการประเมินโครงการว่าเป็นการประยุกต์ใช้วิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ มาเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำในรูปแบบของสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาแนวทางในการปรับปรุงช่วยในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ และตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการที่ดำเนินการอยู่ว่ามีผลสัมฤทธิ์ดีมีมากน้อยเพียงใด

¹⁶ Rossi P. H., Lipsey M. W. and Freeman H. E., **Evaluation : A Systematic Approach**, 7th ed. (USA: Sage Publications, 2004), 16-23.

¹⁷ สมพร แสงชัย, **การประเมินโครงการ** (กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์, 2535), 42.

¹⁸ นิตา ชูโต, **การประเมินโครงการ** (กรุงเทพฯ: พี.เอ็นการพิมพ์, 2538), 9.

¹⁹ สมคิด พรหมจ้อย, **เทคนิคการประเมินโครงการ**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542), 29.

²⁰ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, **ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544). 117.

ความสำคัญของการประเมินโครงการ

นักการศึกษาและนักประเมินได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินได้ดังนี้

1) การประเมินเป็นเครื่องมือของการรับรองคุณภาพในการให้บริการ ถึงแม้จะไม่สามารถประกันผลสัมฤทธิ์ขั้นสูงสุดของโครงการได้ แต่ก็สามารถจะรับรองคุณภาพ ของการให้บริการ ในระดับหนึ่ง

2) การประเมินช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบ ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง

3) การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) การประเมินช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลังโดยสามารถจะทราบได้ว่า โครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องจากโครงการมีจำนวนมาก

5) การประเมินช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ทำให้ทราบถึงข้อมูลจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเพื่อนำมาปรับปรุงโครงการตลอดจน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

6) การประเมินช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป²¹

สมคิด พรหมจ้อย ได้กล่าวว่าการประเมินเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวงจรการวางแผนและบริหารโครงการ เพราะการประเมินมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนและบริหารโครงการ

ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) ช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2) ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4) ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการช่วงต่อไปหรือไม่จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป

²¹ เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 93.

5) ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานโครงการว่าเป็นอย่างไร
คุ้มค่าการลงทุนหรือไม่

6) เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้
ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาโครงการ
ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น²²

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า

- 1) เพื่อช่วยปรับปรุงพัฒนางานหรือโครงการต่าง ๆ
- 2) เพื่อตัดสินผลเกี่ยวกับระดับผลสัมฤทธิ์ของงานหรือโครงการต่าง ๆ
- 3) เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ หรืออนาคตของโครงการได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม

4) เพื่อกระตุ้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ²³

จากความสำคัญข้างต้นที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การประเมินชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ
ของแต่ละโครงการ การประเมินช่วยเป็น ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี
ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ช่วยกระตุ้นการทำงานของทุกฝ่าย เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจ
เกี่ยวกับโครงการหรืออนาคตของโครงการต่าง ๆ ต่อไป

ประเภทของการประเมินโครงการ

นักวิชาการการศึกษาได้กล่าวถึงประเภทของการประเมินไว้ดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย ได้แบ่งการประเมินโครงการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre - Evaluation) เป็นการประเมินที่มุ่งเน้นไปเพื่อ
ตัดสินใจเลือกโครงการตรวจสอบความเหมาะสม ความสอดคล้องของการวางแผนดำเนินกิจกรรม
ตามโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ คุณภาพของโครงการ รวมไปถึงการตรวจสอบโอกาส
ที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2) การประเมินในระหว่างการดำเนินงาน (Implementation Evaluation or Process
Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อมีการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นการศึกษา

²² สมคิด พรหมจ้อย, **เทคนิคการประเมินโครงการ**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (นนทบุรี: จตุพรดีไซน์, 2550) 37.

²³ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, **รวมบทความทางการประเมินโครงการ** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 92-93.

ว่าการปฏิบัติงานเหล่านั้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้ กิจกรรมใดทำไม่ได้ และหาสาเหตุ จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ถ้าหากเกิดปัญหาจะได้หาวิธีแก้ไขได้ทัน่วงที่

3) การประเมินหลังการดำเนินงาน (Post - Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อเป็นการตอบคำถามว่าโครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลจากโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่²⁴

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ กล่าวถึงการแบ่งประเภทของการ ประเมินไว้ 6 แบบ คือ

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า แบ่งเป็น

1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ (Goal – based evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่า บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่าโครงการ นี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

เพื่อปรับปรุง เรียกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative evaluation) การ (Process evaluation) 1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการ (Goal – free evaluation) เป็น การประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน

2.1 การประเมินก่อนการนำโครงการไปปฏิบัติ

2.2 การประเมินขณะโครงการดำเนินอยู่

2.3 การประเมินหลังจากกิจกรรมหรือโครงการสิ้นสุดลงแล้ว

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

3.1 การประเมิน

3.2 การประเมินเพื่อ เรียกว่าการประเมินรวมสรุป (Summative evaluation)

4. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน สรุปผล

4.1 การประเมินสถานะแวดล้อมหรือการประเมินบริบท (Context evaluation)

4.2 การประเมินปัจจัยหรือตัวป้อน (Input evaluation)

4.3 การประเมินกระบวนการ

4.4 การประเมินผลผลิต (Product evaluation)²⁵

²⁴ สมคิด พรหมจ้อย, **เทคนิคการประเมินโครงการ**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542), 31-32.

²⁵ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, **รวมบทความทางการประเมินโครงการ** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 92-93.

รัตน์ะ บัวสนธ์ ได้แบ่งการประเมินโครงการ ตามเกณฑ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. แบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินและช่วงเวลาของโครงการซึ่งหากแบ่งตามเกณฑ์นี้ การประเมินมี 3 ประเภท ได้แก่

1.1 ประเมินก่อนดำเนินโครงการหรือก่อนนำโครงการไปใช้ (Pre – evaluation program) ซึ่งเป็นการประเมินโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจนำโครงการไปใช้

1.2 ประเมินขณะดำเนินโครงการ (Formative, program, on – going or monitoring evaluation program) เป็นการประเมินโครงการในขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่ ยังไม่แล้วเสร็จเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานโครงการหรือประเมินเพื่อทำการกำกับ ติดตามการดำเนินงานของโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งการประเมินประเภทนี้ก็คือ การประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาโครงการ

1.3 ประเมินสิ้นสุดโครงการ (Post or summative evaluation program) เป็นการ ประเมินเมื่อโครงการได้ดำเนินการมาครบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยมุ่งพิจารณาผลสำเร็จของ โครงการเป็นหลัก

2. แบ่งตามเป้าหมายที่ยึด ถ้าแบ่งเช่นนี้การประเมินจะประกอบด้วย 2 ประเภท ได้แก่ การประเมินที่ยึดเป้าหมายของโครงการ เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบกับผลสำเร็จของโครงการ ซึ่งเรียกว่า การประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal – base devaluation) และการประเมิน ที่ไม่ยึดหรือเป็นอิสระ จากเป้าหมาย (Goal – free evaluation) ซึ่งจะประเมินโดยพิจารณาจากผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจาก โครงการ แม้ว่าผลดังกล่าวนั้นจะเป็นไปหรือไม่เป็นตามเป้าหมายก็ตาม

3. แบ่งตามปรัชญาหรือความเชื่อพื้นฐาน การแบ่งเช่นนี้อาศัยพื้นฐานทางปรัชญาหรือ ความเชื่อเกี่ยวกับความจริงของคุณค่าและวิธีการเข้าถึงความจริงของคุณค่าในการประเมิน ซึ่งแบ่ง ประเภทการประเมินไว้ 2 ประเภท คือ การประเมินตามวิธีการเชิงระบบหรือแบบปรนัยนิยม และ การประเมินตามวิธีการเชิงธรรมชาติหรืออัตนัยนิยม

4. แบ่งตามผู้ประเมินหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบทำการประเมิน จะแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่การประเมินภายใน (Internal evaluation) และการประเมินภายนอก (External evaluation)

5. แบ่งตามวิธีการและลักษณะข้อมูลที่มุ่งประเมิน แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

5.1 การประเมินเชิงคุณภาพ (Qualitative evaluation)

5.2 การประเมินเชิงปริมาณ (Quantitative evaluation)

5.3 การประเมินแบบผสมผสาน (Mixed evaluation)²⁶

²⁶ รัตน์ะ บัวสนธ์, **ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน** (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2550), 41-42.

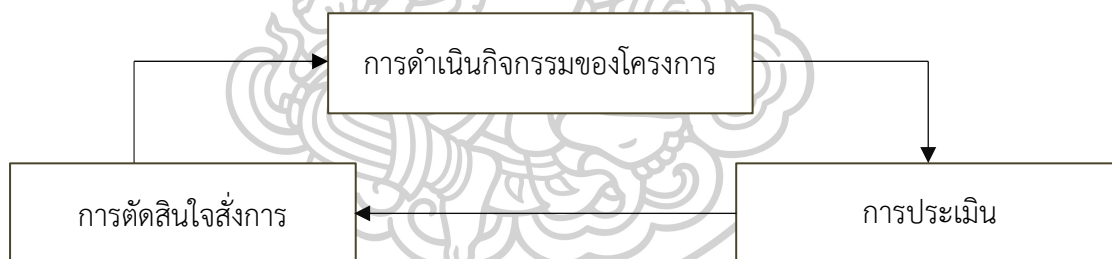
รูปแบบและแนวทางในการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีรูปแบบต่าง ๆ มุ่งเน้นไปที่วัตถุประสงค์ และรูปแบบของและแนวทางในการประเมินโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam)

Stufflebeam (Stufflebeam, and other) ได้นำเสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า CIPP Model โดยให้นิยามการ ประเมินว่า หมายถึง กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นทางเลือกประกอบการตัดสินใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ใช้ในการ ตัดสินใจ ผู้ทำการประเมินจะรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร

แนวคิดของ Stufflebeam แบ่งแยกการทำงานระหว่างฝ่ายประเมินกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างชัดเจน ฝ่ายประเมินทำหน้าที่ระบุ จัดหา และนำเสนอสารสนเทศให้กับฝ่ายบริหาร ส่วนฝ่ายบริหารมีหน้าที่เรียกหาและนำผลการประเมินที่ได้นั้นไปใช้ประกอบการตัดสินใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี สามารถเขียนเป็นโมเดลพื้นฐานได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 โมเดลพื้นฐานของ Stufflebeam

CIPP Model ของ Stufflebeam ไม่ได้เน้นการประเมินตามวัตถุประสงค์เท่านั้นแต่จะทำให้ได้รายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการมาช่วยในการตัดสินใจ โดยเฉพาะการประเมินโครงการประชุม จะมีความเหมาะสมเมื่อใช้ CIPP Model ของ Stufflebeam เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของโครงการ ทำให้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานได้อย่างทันที่ นอกจากนี้ยังมีการประเมินสรุปเพื่อบ่งชี้ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ CIPP MODEL ของ Stufflebeam จะให้รายละเอียดของโครงการที่สมบูรณ์ เข้าใจง่าย สะดวกในการนำไปใช้ ในการประเมินและสามารถช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้เป็นอย่างดี จึงเป็นแบบจำลองที่มีผู้นำมาใช้มาก

CIPP Model ของ Stufflebeam จะประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผล ประเด็นปัญหา ความเหมาะสมของเป้าหมายของ โครงการ และความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ได้แก่ ความต้องการของชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย ของโครงการ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจและปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงาน ระดับบน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมายและกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอหรือไม่ ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงานการประเมินปัจจัยนำเข้านำไปใช้ประโยชน์ ในการตัดสินใจหาวิธีดำเนินงานโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

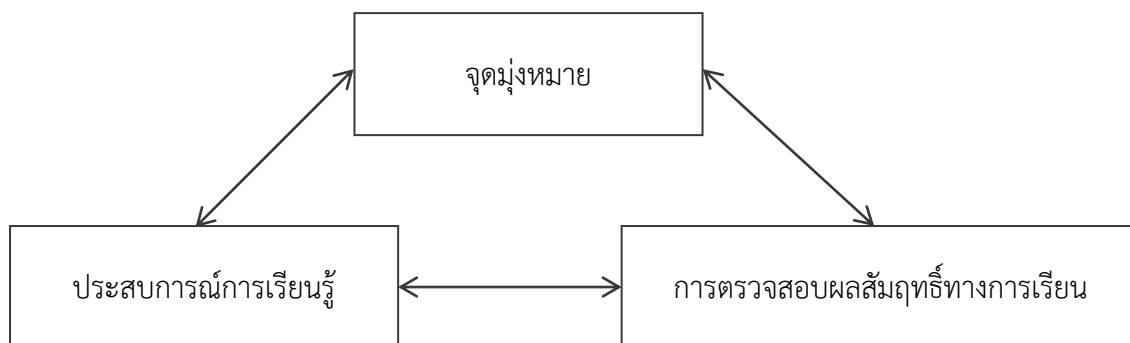
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ สารสนเทศต่าง ๆ จะถูกวิเคราะห์ รวบรวม และนำเสนอผู้ดำเนินงานโครงการอาจจะต้องการสารสนเทศทุกวันหรือในตอนเริ่มต้นโครงการเป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงานโครงการไว้เป็นหลักฐานการประเมิน

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คุ่มค่าเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่²⁷

รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler)

ผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน โดยเสนอเป็นกรอบแนวคิดครั้งแรกในปี ค.ศ. 1943 โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์เหล่านั้น โดยมีแนวความคิดว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่า ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวคิดลักษณะนี้ เรียกว่า แบบจำลองยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลักดังแผนภูมิที่ 3

²⁷ Daniel L. Stufflebeam and others, *Education Evaluation and Decision Making* (Itasca, Illinois: Peacock Publisher, 1971), 128-138.

แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

วิธีการประเมินของไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ มีความเชื่อว่าการประเมินค่าโปรแกรมเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างพัฒนาปรับปรุง และทำให้โปรแกรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพดำรงอยู่อย่างยั่งยืน สาระของการประเมินสรุปได้ดังนี้

การประเมินค่าวัตถุประสงค์ โปรแกรมทางการศึกษาที่มีอยู่มากมายและความหลากหลายก็ด้วยวัตถุประสงค์ของโปรแกรมที่ต้องการเน้นในจุดที่แตกต่างกัน และในบางครั้งวัตถุประสงค์ของโปรแกรมก็ถูกบิดเบือนไปจากหลักการที่ควรจะเป็น เพราะสิ่งที่เน้นในวัตถุประสงค์ของโปรแกรมไม่ได้นำมาพิจารณาให้เหมาะสม ในการประเมินโปรแกรมเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนา และการให้ทุนสนับสนุนหรือส่งเสริมโปรแกรมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษาด้วยเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์ 1 วัตถุประสงค์ควรเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษาของสถาบัน

เกณฑ์ 2 วัตถุประสงค์ควรมีความเกี่ยวข้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในรายวิชานั้น ๆ

เกณฑ์ 3 วัตถุประสงค์ที่เสนอไว้ในโปรแกรมควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสในการใช้สิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้ไป นั่นคือสิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้จะเป็นประโยชน์กับเขาในทางปฏิบัติ เกณฑ์ 4 วัตถุประสงค์ควรมีความเหมาะสมในแง่ที่เป็นความต้องการ ความสนใจ และ เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และในกรณีที่เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญแต่ผู้เรียนไม่ สนใจใน โปรแกรมก็ควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์นั้น²⁸

²⁸ เยาวดี ราชชัยกุล, การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), 30-31.

รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin)

อัลคินในฐานะผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาด้านการประเมินผลของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ที่ลอสแอนเจลิส (UCLA) เขาได้เสนอทฤษฎีของประเมินในบทความ Evaluation

1. การศึกษาระบบ (System Assessment) เป็นการศึกษาของโครงการช่วยให้มองเห็นและเข้าใจในขอบเขตและจุดมุ่งหมายได้อย่างดี ทำให้สามารถมองเห็นแนวทางในการประเมินได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การศึกษาถึงความต้องการของนักเรียน ของชุมชนในสถานการณ์นั้น เพื่อจะได้เปรียบเทียบความต้องการของด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนและชุมชนทำให้เกิดการหล่อหลอม และสร้างความสัมพันธ์ให้ผสมกลมกลืนอย่างดีที่สุด บางทีเรียกขั้นตอนนี้ว่าทำการสำรวจความต้องการ (Need Assessment) เพื่อทำการตัดสินใจในการเลือกปัญหาของโครงการนั่นเอง

2. การวางแผนของโครงการ (Program Planning) เป็นส่วนที่จะประเมินในการวางแผนของโครงการว่าได้ดำเนินการตามแผนเป็นอย่างไร เลือกกระบวนการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับระบบดังกล่าวตามที่กล่าวมาแล้วอย่างไร หมายถึงการที่จะทำให้ความต้องการของนักเรียน โรงเรียน และชุมชนได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้นในการวางแผนของโครงการจะต้องประเมินให้ครอบคลุมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เทคนิคที่ใช้การประเมินอาจใช้เกณฑ์ภายใน ได้แก่การประเมิน ในด้านโครงสร้างระบบและความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ ส่วนการใช้เกณฑ์ภายนอกอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ หรือจะใช้วิธี Delphi ก็ได้ การตัดสินใจตอนนี้ คือ การเลือกโครงการ นั่นเอง

3. การปฏิบัติการตามโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินการนำไปใช้หรือการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงไรหรือเป็นการประเมินความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่กำหนดไว้กับการปฏิบัติจริงนั่นเอง การประเมินในระหว่างปฏิบัติการนี้ จะช่วยทำให้มองเห็นภาพการทำงานเป็นระยะไป เป็นการประเมินที่เรียกว่า Formative Evaluation ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินเพื่อช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาในระหว่างดำเนินการได้เป็นอย่างดี การตัดสินใจขั้นนี้ คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการ

4. การปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) ได้แก่ การประเมินสรุปผลจากการจัดทำโครงการ ในขั้นนี้ นำข้อมูลทั้งหลายมาทำการวิเคราะห์ โดยแยกเป็นปัญหาแต่ละด้านไปแล้วรวม

5. การให้สัตยาบันโครงการ (Program Certification) ขั้นสุดท้ายของการประเมินเป็นการให้การรับรองร่วมกันในโครงการหลังจากได้รับข้อมูลด้านต่าง ๆ จากนักประเมินอย่างเพียงพอผลการให้การรับรองว่าโครงการนี้จะรับหรือไม่รับ หรือจะให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ด้านไหน ก็ควรจะให้ความเห็นชอบร่วมกัน เพราะจะมีผลต่อการดำเนินการของโครงการในภาคต่อ ๆ ไปขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจในการจะยุติโครงการหรือรับรองโครงการนั่นเองแนวทางของ อัลคิน แม้จะวางแนวทางการประเมินไว้อย่างดีก็ตาม

ผลการประเมินจะทำให้ได้ สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใน ยุติ ปรับขยาย หรือทำ เป็นงานประจำ การประเมินผลผลิตจะทำ การประเมิน 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ เรียกว่าการประเมินผลลัพธ์ และ 2) การประเมินผลกระทบของโครงการทั้งทางบวกและทางลบ²⁹

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประเมิน แบบจำลอง CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam : CIPP : Model) ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการโดยให้มีการวัด และประเมินผล 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบริบท (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลผลิต (Product) การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ของ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพังก เพราะรูปแบบการประเมินเหมาะสมที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถ ตัดสินใจเพื่อดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1. ด้านบริบท (Context) ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการ ความต้องการของครู โดยให้ ครูที่สอนไม่ตรงสาขาวิชาของตนเองนำไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้ให้กับนักเรียนของ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพังก และความสอดคล้องของยุทธศาสตร์สถานศึกษากับการใช้โทรทัศน์ ทางไกลผ่านดาวเทียม

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความพร้อมของอุปกรณ์ เช่น อุปกรณ์ต่อพ่วง โทรทัศน์ และสถานที่ มีความพร้อมและเหมาะสมต่อการใช้งานหรือไม่ ความถูกต้องและครบครันในการติดตั้ง อุปกรณ์ต่อพ่วงต่าง ๆ ความเหมาะสมของคู่มือที่จัดส่งให้กับโรงเรียน ความเหมาะสมของงบประมาณ และความเหมาะสมของจำนวนบุคลากร

3. ด้านกระบวนการ (process) ได้แก่ ความเหมาะสมของการดำเนินงานภายในโครงการ การจัดตารางสอนให้ตรงตาม ห้องเรียนต้นทาง การปฏิบัติตามแผน การนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินการ และความสามารถในการบริหารโครงการของผู้บริหาร

4. ด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นไปในทางที่ดี ขึ้น และนักเรียนได้เรียนครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

²⁹ เยาวดี ราชชัยกุล, การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), 56-62.

หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ความหมายของการศึกษาทางไกล

ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้หลายท่านอาทิเช่น

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ กล่าวว่าการศึกษาทางไกล (distance education) มีชื่อเรียกอยู่หลายอย่างแตกต่างกันออกไปตามวิวัฒนาการ และแนวคิดทางการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศ เช่น การเรียนทางไกล การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาอิสระ การเรียนที่บ้าน การเรียนด้วยสื่อการสอนที่จัดทำมาก่อน และการศึกษาไร้พรมแดน คำเรียกเหล่านี้ แสดงให้เห็นลักษณะการใช้แตกต่างขึ้นอยู่กับสถานที่หรือเวลา ส่วนคำว่าการศึกษาทางไกลนั้น เป็นคำที่รู้จักและนิยมนำมาใช้มากที่สุดในประเทศไทย ด้วยลักษณะของการศึกษาทางไกลอยู่ที่ความห่างไกลกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. ความห่างกันทางร่างกายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
2. ความห่างกันทางสังคม วัฒนธรรม และจิตใจระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
3. ความห่างกันในช่วงเวลาและสถานที่สอน ช่วงเวลาและสถานที่เรียน³⁰

กิดานันท์ มลิทอง กล่าวว่าการศึกษาทางไกล หมายถึง การศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกันแต่สามารถที่จะสื่อสารหรือเกิดการเรียนรู้ได้โดยอาศัยการสอนในรูปแบบของสื่อประสม โดยการใช้เครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ อาทิเช่น ตำราเรียน เทป เสียง แผ่นภูมิ คอมพิวเตอร์ หรือการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมและสื่อสารมวลชน ประเภท วิทยุโทรทัศน์ มาช่วยในการแพร่ภาพกระจายเสียงทางการศึกษาไปยังผู้ที่ต้องการจะเรียนรู้ได้อย่างกว้างทั่วทุกพื้นที่³¹

วิจิตร ศรีสะอ้าน กล่าวว่า การศึกษาทางไกลเป็นการเรียนการสอนที่ไม่มีชั้นเรียน แต่อาศัยสื่อประสม ได้แก่ สื่อทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง³²

จากความหมายดังกล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน ด้วยระยะทางเวลา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือด้วย

³⁰ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคณะ, การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544), 1-4.

³¹ กิดานันท์ มลิทอง, เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 173.

³² วิจิตร ศรีสะอ้าน และคณะ, “ปรัชญาและพัฒนนาการศึกษาทางไกล,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาทางไกล หน่วยที่ 1 (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534), 59.

เศรษฐกิจ แต่การเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น อาศัยการใช้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ อาทิเช่น ตำราเรียน เทป เสียง วิทยุโทรทัศน์ อุปกรณ์โทรคมนาคม สื่อสารมวลชน วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

สืบเนื่องจากข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องเร่งรัด ดำเนินการในประเด็นด้านการศึกษาเรื่องการขาดแคลนครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลรวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็ก จึงได้พิจารณาให้มีการศึกษาและขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่น ๆ โดยกำหนดให้ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ จำนวน 15,369 โรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาทางไกล

การจัดการศึกษา การเรียนการสอน ได้รับการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า โดยเป็นการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เข้ามามีส่วนในระบบการศึกษา มีสาเหตุที่สำคัญมาจาก การขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากรทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต้องขยายพื้นที่การจัดการศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น³³

บุญเกื้อ ควรหาเวช กล่าวว่า ความสำคัญของการศึกษาทางไกล มีลักษณะดังนี้

1. เป็นการเพิ่มทางเลือกในการกระจายโอกาส และยกระดับการศึกษาของผู้เรียน
2. เป็นตัวการเปลี่ยนแปลงกระบวนการวิธีการเรียนรู้และการจัดการศึกษาของสังคมในปัจจุบันและอนาคต
3. ช่วยสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันก็ช่วยลดอุปสรรคด้านทรัพยากร สถานที่ เวลา และบุคลากร
4. ช่วยลดภาระของครูทั้งในด้านการเตรียมการ การใช้เวลา และยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ
5. การเรียนการสอนทางไกลสามารถ แพร่กระจาย และเข้าถึง ตัวบุคคลได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง³⁴

สมประสงค์ วิทยเกียรติ และคณะ กล่าวว่า การศึกษาทางไกลมีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากการศึกษาระบบปกติหรือการศึกษาระบบปิดในประการต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างกัน การเรียนการสอนในระบบทางไกลเป็นการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนไม่ได้มีการพบหน้ากันระหว่างที่ทำการสอน ผู้สอนกับผู้เรียนจะอยู่คนละสถานที่ เป็นการศึกษา

³³ บุญเกื้อ ควรหาเวช, **นวัตกรรมการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), 203.

³⁴ เรื่องเดียวกัน, 207-216.

ที่เน้นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ มากกว่าการถ่ายทอดระหว่างตัวต่อตัว แม้ว่าสื่อบางประเภทจะสามารถมองเห็นหน้าและได้ยินเสียงผู้สอนในขณะที่สอนอยู่ก็ตาม เช่น การสอนผ่านรายการสดทางโทรทัศน์ ทางวิทยุ ทางอินเทอร์เน็ต และทางเว็บไซต์

2. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน การเรียนระบบทางไกลนั้นนอกจากผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนได้เองแล้ว ผู้เรียนยังเป็นผู้กำหนดช่วงเวลาเรียน สถานที่เรียน วิธีการเรียน รวมไปถึงสื่อที่เหมาะสมกับตนเอง เป็นการเรียนอย่างอิสระด้วยตนเอง

3. ใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารและบริการการศึกษา เนื่องจากการศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาที่มีได้มีการสอนโดยการบรรยายแบบเผชิญหน้าขณะทำการสอนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนแต่เป็นการสอนที่เน้นการใช้สื่อต่าง ๆ แทนสื่อบุคคล และเป็นการถ่ายทอดการสอนโดยอาศัยสื่อในรูปแบบต่าง ๆ³⁵

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กล่าวว่า พื้นฐานและจุดมุ่งหมายของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม คือ การเปิดโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ของประชาชน ซึ่งประกอบไปด้วยแนวคิดในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ลดข้อจำกัดของการศึกษาในระบบโรงเรียน เนื่องจากความไม่ทั่วถึงการจำกัดจำนวนผู้เรียนและรูปแบบวิธีการที่ไม่ยืดหยุ่น ทำให้กลุ่มเป้าหมายจำนวนหนึ่งต้องพลาด หรือขาดโอกาสที่จะเข้ารับบริการ โดยการศึกษาทางไกลจะช่วยลดข้อจำกัดเหล่านี้ เนื่องจากสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่จำกัดจำนวนผู้เรียน

2. ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นการศึกษาที่เปิดกว้างสำหรับบุคคลทุกเพศ ทุกวัยที่ต้องการศึกษาและเรียนรู้ โดยการจัดทำหลักสูตรจะมุ่งเน้นไปที่การตอบสนองความต้องการและมุ่งเน้นให้บูรณาการกับวิถีชีวิต รวมไปถึงการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่บุคคลทุกเพศ ทุกวัยได้อย่างดี

3. ประหยัดและเอื้อต่อสภาพเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นการศึกษาที่ผู้เรียนไม่ต้องเข้าชั้นเรียน จึงประหยัดในแง่ที่ผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะใช่ไปกับการผลิตสื่อเป็นหลัก ช่วงแรกอาจลงทุนในด้านเทคโนโลยี แต่ก็สามารถใช้ประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมากและใช้ได้ในระยะยาวซึ่งถือว่าคุ้มค่า

³⁵ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคณะ, การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544), 4.

4. เป็นการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา เนื่องจากสื่อแต่ละชนิดจะมีคุณสมบัติและประสิทธิภาพในการถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลายแตกต่างกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่มีต่อกลุ่มเป้าหมาย³⁶

ระบบการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกลมีการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน และแต่ละขั้นตอนจะมีการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพอย่างใกล้ชิดตลอดเวลาทั้งนี้เพื่อให้การศึกษابรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพตามที่รัฐบาลกำหนด โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษา ในการเปิดหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบันที่จัดการศึกษาทางไกล จะเริ่มต้นจากการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการทางการศึกษาจากการวิเคราะห์เบื้องต้นนั้น จะเอาจากความต้องการของสังคมตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องมาพิจารณา เพื่อให้ทราบอย่างแท้จริงว่า เมื่อจัดการศึกษาไปแล้วนั้น การศึกษานั้นจะตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริงของผู้เรียนหรือไม่

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งจะได้มาโดยการตีความผลที่ได้รับจากการศึกษาและวิเคราะห์ ตลอดจนการสำรวจความต้องการทางการศึกษา วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนี้เป็นแนวทางการประเมินผลผู้เรียน และแนวทางการประเมินความสำเร็จของหลักสูตร

3. การพัฒนาหลักสูตร ในขั้นนี้สถาบันการศึกษาทางไกลจะกระทำในรูปแบบของการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร โดยคณะกรรมการประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ ทั้งผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญสื่อ

4. การพิจารณาสื่อที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาทางไกล เมื่อได้วัตถุประสงค์และแนวทางการจัดการศึกษาแล้ว ต่อไปคือการวางแผนที่จะใช้หรือจัดให้มีสื่อสนับสนุนการสอน ส่วนใหญ่ของสถาบันการศึกษาทางไกลจะใช้สื่อหลายชนิดและมีการบูรณาการ จะต่างกันตรงสื่อหลักที่ใช้สอนเท่านั้น ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตาม สภาพเศรษฐกิจ สังคม ภูมิประเทศ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้า

5. การวางแผนพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เมื่อสถาบันการศึกษาทางไกลได้ตัดสินใจว่าจะเปิดสอนหลักสูตรใด ซึ่งการตัดสินใจก็จะเป็นไปโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์ และการสำรวจความต้องการทางการศึกษาในข้างต้น เพื่อให้การเปิดหลักสูตรนั้นบรรลุ สถาบันการศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนซึ่งอาจจะมีคนเดียวหรือหลายคน

³⁶ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, **โครงการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกล** (กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพลส, 2546), 16-17.

ทำหน้าที่วางแผน ในเรื่องของความเหมาะสมของสื่อ ว่าแต่ละชนิดนั้นสอดคล้องและสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือเนื้อหาสาระของการเรียนการสอนแต่ละวิชา เนื้อหาต้องทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

6. การผลิตสื่อการศึกษา เมื่อได้รับการวางแผนลำพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแล้ว หน่วยงานในสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งเพื่อสนับสนุนการศึกษาทางไกล ก็จะรับเอาแผนและเนื้อหาสาระที่ได้รับการกำหนดขึ้นเป็นสื่อแต่ละประเภทไปดำเนินงาน เช่น สำนักเทคโนโลยีการศึกษาจะนำไปผลิตเป็นรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

7. การทดสอบระบบและสื่อการศึกษาที่ได้จัดทำขึ้น สถาบันการศึกษาได้ให้ความสำคัญต่อการทดลองสื่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก คือ เมื่อมีการพัฒนาสื่อการสอนในทุกประเภทแล้วนั้น ก็ผลิตเป็นชุดจำลอง เพื่อนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนในจำนวนที่น้อยก่อน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาข้อมูลที่ได้รับจากการทดลองนำไปใช้ ทั้งในเรื่องประสิทธิภาพของสื่อ คุณภาพและวิธีการจัดการศึกษา รวมไปถึงการวัดผลการศึกษาจะนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขการใช้สื่อการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์

8. การนำระบบการสอนและสื่อการศึกษาไปใช้ เมื่อมีการทดลองใช้และปรับปรุงสื่อการศึกษาแล้วนั้น สถาบันการศึกษาจะนำสื่อการสอนที่ได้ปรับปรุงแล้วไปใช้จัดการสอนจริง โดยการเปิดรับสมัครนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนจริง

9. การติดตามและประเมินการเรียน เพื่อดูความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินผลการเรียนนี้อาจทำเพียงครั้งเดียวด้วยการสอน ในบางวิชาอาจมีรูปแบบการประเมินด้วยวิธีอื่นเพิ่มเติม เช่น การทดลองปฏิบัติ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประเมินผลระดับการศึกษา เพื่อที่จะทำให้ทราบว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันศึกษาตามที่ได้จัดทำอยู่ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ มีสื่อใดบ้างที่ยังไม่บรรลุ และควรปรับปรุงให้ดีขึ้น สื่อใดบ้างที่นำไปใช้แล้วมีประสิทธิภาพ³⁷

จากการศึกษาระบบทางไกลผ่านดาวเทียม สรุปได้ว่า ระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการจัดลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจน มีการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีกระบวนการในการจัดการศึกษา ทุกขั้นตอน มีการดำเนินงานโดยผู้เชี่ยวชาญจากหลายฝ่าย ทุกขั้นตอนการดำเนินงานมีการควบคุมคุณภาพ อันจะส่งผลให้มั่นใจได้ว่าผลสัมฤทธิ์ เป็นไปตามเกณฑ์ และมาตรฐานตามรัฐบาลกำหนด

³⁷ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคณะ, การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544), 61-63.

โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ประวัติสถานีวิเคราะห์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงห่วงใยในความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลและด้อยโอกาส ทรงพระราชทานการสนับสนุนการศึกษาทุกด้าน ทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์พระราชทานทุนการศึกษาทุกระดับชั้น ทั้งในด้านการพัฒนาการศึกษา การศึกษาชุมชน การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้มีความเสมอภาคทางการศึกษาทั่วประเทศ โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจึงเกิดขึ้นด้วยทุนประเดิมพระราชทานจำนวน 50 ล้านบาท เพื่อให้โอกาสและสร้างคุณภาพชีวิตแก่ทุกคน

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มุ่งผลด้านขยายโอกาสในเชิงปริมาณ มีผลให้สถานศึกษาต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาในระบบชั้นเรียน มีโอกาสขยายการดำเนินงานได้ในวงกว้างมากขึ้น สามารถเข้าถึงนักเรียน รวมทั้งประชาชนผู้สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วในด้านคุณภาพนั้น การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมก็ได้มีส่วนช่วยทำให้นักเรียนในชนบทที่ห่างไกลมีโอกาสได้รับความรู้ และศึกษาเล่าเรียนเท่าเทียมกับนักเรียนในเมือง รวมทั้งยังส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริสแกผู้เข้าเฝ้าฯ ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2542 ณ ศาลาดุสิดาลัยใจความพระราชดำริสตอนหนึ่ง ได้พระราชทานเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมว่าส่วนที่ได้กล่าวถึงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนั้น ก็เป็นโครงการที่มาหนุนมูลนิธิ ราชประชานุเคราะห์เหมือนกัน เพราะว่าถ้าประชาชนมีความรู้ ก็หมายความว่าเด็กได้สามารถที่จะเรียนวิชาการต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งด้านภาษาได้ดี ก็สามารที่จะดำรงชีวิตได้ ได้ดี ได้ดีมาก นอกจากนั้นโรงเรียนที่รายการของการศึกษาทางดาวเทียมนี้ ก็ได้พยายามที่จะให้นักเรียนมีความรู้ทางจริยธรรมด้วย ซึ่งปัจจุบันนี้ก็บ่งกันว่า เยาวชนมักจะไม่ค่อยมีจริยธรรม ไม่ค่อยมีความดี ความดีไม่มี เลยทำให้เกิดความเดือดร้อนทั่วประเทศ เกิดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เกี่ยวข้องกับการรุนแรง ความรุนแรงต่าง ๆ ฉะนั้นการสอนของโครงการการศึกษาทางดาวเทียมนี้ ก็จะทำให้ราษฎรของประเทศชาติ มีคุณสมบัติ มีคุณภาพดีขึ้น ถ่ายทอดสด 1 ช่อง 1 ชั้น ป.1 – ม.6 การศึกษาทางไกลครบวงจร ตลอดระยะเวลา 17 ปีที่ผ่านมามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการถ่ายทอดการเรียนการสอนหลักสูตรชั้นพื้นฐานจากโรงเรียนวังไกลกังวล โรงเรียนราษฎร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรูปแบบ “ถ่ายทอดสด 1 ช่อง 1 ชั้น” ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 12 ช่อง 12 ชั้น สอนโดยครูคนเดียวกัน เวลาเดียวกัน คุณภาพเดียวกัน ถ่ายทอดโดยตรงจากโรงเรียนวังไกลกังวล เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ

ที่ขาดแคลนครูโดยเฉพาะครูประจำวิชา สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้เท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังมีการออกอากาศช่องการอาชีพ ช่องอุดมศึกษา และรายการนานาชาติอีกอย่างละ 1 ช่อง รวมทั้งสิ้น 15 ช่อง ออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงเป็นประจำทุกวัน ซึ่งนอกจากการถ่ายทอดและเทปการเรียนการสอนหลักสูตรขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีรายการสอนภาษาต่างประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน รายการสารคดีพระราชทาน “ศึกษาทัศน์” และสารคดีต่างประเทศ ทำให้สถานวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สามารถให้บริการทางการศึกษาครบวงจรโดยไม่คิดมูลค่าถึง 15 สถานี จากทั้งโรงเรียนวังไกลกังวล วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล ซึ่งเปิดสอนวิชาชีพ อาทิ ทำกับข้าว ตัดเย็บเสื้อผ้า เสริมสวย คอมพิวเตอร์ ซ่อมเครื่องยนต์ ฯลฯ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ทั้ง 3 สถาบัน ให้บริการการศึกษาครบวงจร ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาชุมชน และอุดมศึกษา การออกอากาศผ่านดาวเทียม ผู้ที่มีงาน KU Band หรือเป็นสมาชิก True Vision จะสามารถชมได้ทั้ง 15 ช่อง ตั้งแต่ช่อง True 186 ถึง 199 ซึ่งเป็น ระบบ DTH (Direct To Home)

ความสำเร็จของการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ที่เป็นผลจากการเรียนกับระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ “ครูตู้” เป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง และมีสถิติสูงขึ้นทุกปี ขณะนี้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากการศึกษาด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม จากทุกภาคของประเทศไทย และสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและประสบความสำเร็จเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ปัจจุบันมูลนิธิฯ ได้มอบชุดอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมและติดตั้งระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้แก่โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ทั่วประเทศแล้ว จำนวน 35,215 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในจังหวัดภาคใต้ โดยได้รับงบประมาณจำนวน 45 ล้านบาท ติดตั้งได้ 900 โรงเรียน รวมจากเดิมเป็น 1,200 โรงเรียนทั้งภาคใต้ ปัจจุบันนักเรียนในโรงเรียนปอเนาะ ที่มีนักเรียนประมาณ 1,000 คน ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประมาณ 100 คน สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ 70 คน หมายความว่านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้ว มีมากถึง 70 เปอร์เซ็นต์ ตัวอย่างเช่น โรงเรียนพัฒนาวิทยา อ.เมือง จ.ยะลา เป็นต้น ส่วนในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนักเรียนที่เรียนจบจาก “ครูตู้” และเรียนจบถึงระดับปริญญาโทเข้าทำงานเป็นเจ้าหน้าที่มูลนิธิ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือแม้แต่นักเรียนจากภาคเหนือชาวเขาเผ่าลีซอก็สามารถเรียนกับ “ครูตู้” และประสบความสำเร็จได้³⁸

³⁸ ชนกพร ตุ่มทอง, การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2561, https://broadcast.nbt.go.th/bcj/2559/doc/2559_11_4.pdf.

มาถึงในปัจจุบัน ด้วยพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ที่ทรงเห็นว่าการพัฒนาการศึกษาคือการสร้างความมั่นคงของชาติและด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ในการสืบสานและพัฒนาต่อยอดงานของพระราชบิดาในทุกด้าน ซึ่งหนึ่งในโครงการพระราชดำริของล้นเกล้า ฯ รัชกาลที่ 9 ที่มีความสำคัญ คือ การจัดการศึกษาทางไกล ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะกรรมการการบริหารมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ชุดใหม่ ได้น้อมนำพระราชโบายมาปฏิบัติ และประชุมปรึกษาหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องรองรับกับสถานการณ์โลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงมีการปรับปรุงการดำเนินงานของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ใหม่เป็น New DLTV ในส่วนของโรงเรียนต้นทาง มีสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและโรงเรียนวังไกลกังวล เป็นหน่วยงานหลัก ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดการเรียนการสอน และผลิตรายการโดยมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้

1. การปรับผังรายการใหม่ที่มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายไปยังนักเรียนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู และประชากรทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เป็นการจัดการศึกษาทางไกล ที่ครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันสอดคล้องกับสมภาวะการณ์การศึกษาของโลกยุคปัจจุบัน โดยการออกอากาศ 15 ช่องสัญญาณ โดยปรับผังรายการเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกคือ เวลา 08.30-14.30 น. เป็นการถ่ายทอดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2561 นี้มีการถ่ายทอดการเรียนการสอนชั้นอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 (ช่อง DLTV 10-12) และ ป.1 ถึง ม.3 (ช่อง DLTV1-9) ส่วนการเรียนการสอนระดับชั้นม.ปลาย (ม.4-ม.6) ในปีการศึกษา 2561 นี้ จะนำเทปการเรียนการสอนวิชาที่ต้องการของผู้เรียนมาออกอากาศในช่วงบ่ายในช่อง DLTV 10-12 นอกจากนี้ยังออกอากาศรายการระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา และรายการพัฒนาวิชาชีพครู ช่วงที่ 2 คือ เวลา 14.30น. เป็นต้นไป จะเป็นรายการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำหรับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ตลอดจนรายการแนะนำการประกอบอาชีพ สำหรับผู้ที่สนใจทั่วไป รวม 15 ช่อง ตลอด 24 ชั่วโมง

2. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแนวจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นไป ครูต้นทางจะใช้แผนการจัดการเรียนการสอนซึ่งได้รับพระราชทานพระราชานุญาต ให้นำสื่อ 60 พรรษาเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. การเปลี่ยนระบบการออกอากาศจากการออกอากาศสดเป็นแบบบันทึกเทป โดยมีการวางแผนก่อนการถ่ายทำรายการ เพื่อให้การถ่ายทอดออกอากาศไปยังโรงเรียนปลายทางมีประสิทธิภาพ

4. การปรับห้องเรียนต้นทางที่ใช้ในการออกอากาศและอุปกรณ์สถานีโทรทัศน์ให้มีความทันสมัย มูลนิธิฯ ได้มีการปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์ประจำห้อง ได้แก่ Smartboard มาใช้เพื่อให้

ครูต้นทางสามารถนำสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมาประกอบการสอนทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

5. เพิ่มช่องทางการเข้าถึง DLTV โดยมีการพัฒนาเว็บไซต์ (Website) และแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์พกพา (Application on mobile) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ชมทุกกลุ่มอายุสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้กว้างขวางและง่ายดายขึ้น³⁹

ภารกิจของสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

สถานวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดำเนินการออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน เป็นการจัดการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ระดับ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนต่าง ๆ ในรายวิชาที่ขาดแคลนครูผู้สอน หรือเป็นรายวิชาที่เนื้อหาค่อนข้างยาก โรงเรียนที่เข้าร่วม สามารถทำได้โดยการจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม เพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ตามตารางเวลาที่ออกอากาศ

2. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ และทักษะที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป (Informal Education) การจัดการศึกษาผ่านดาวเทียม เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยนี้ กำหนดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน และความต้องการของประชาชน

วิธีการรับชม

1. ระบบ DSTV เป็นระบบโทรทัศน์ผ่านจานรับสัญญาณ ในย่านความถี่ KU-Band สามารถรับชมได้จากเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม ที่สามารถรับคลื่นความถี่ย่าน KU-Band ก็สามารรถรับชมได้ เพราะระบบออกอากาศของสถานีไม่ได้ทำการเข้ารหัสไว้ จึงไม่ต้องใช้ Smart Card ในการรับชมรายการ

2. ระบบ CATV เป็นระบบโทรทัศน์ผ่านสายเคเบิล ซึ่งสามารถรับชมได้ ในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล แต่สามารถรับชมได้เพียง 7 ช่องและต้องเสียค่าใช้จ่ายรายเดือนกับบริษัทเคเบิลทีวีที่ให้บริการ

³⁹ มูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียมในพระราชนิพนธ์, เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2562, เข้าถึงได้จาก <https://www.dltv.ac.th/about-us>.

3. สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยวิธีการศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้อีกหนึ่งช่องทาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในด้านเนื้อหาวิชา (Free – Of- Charge Web- based Information Content) ทั้งในระบบรายการถ่ายทอดสด (Live Broadcast) และระบบรายการตามคำสั่ง (On Demand) ทางเว็บไซต์ของมูลนิธิการไกลผ่านดาวเทียม และ สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ยุติการออกอากาศในระบบความคมชัดมาตรฐาน หรือ SD ของ DLTV สถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม จะยุติการออกอากาศในระบบความคมชัดมาตรฐาน (Standard Definition หรือ SD) ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 เป็นต้นไป ซึ่งการรับชม DLTV หลังจากนั้นต่อไป สามารถรับชมช่อง NEW DLTV HD ได้ตามปกติ ระบบใหม่ ความคมชัดสูง HD (โดยเลื่อนแผนการออกอากาศไปจากเดิม ภายในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2561) ทางสถานีมีความจำเป็นที่จะต้องติดตั้ง และรับสัญญาณจากกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ความคมชัดสูง หรือ (Set- Top-Box) โดยสังเกตได้จากด้านหลังกล่อง ซึ่งจะมีช่องต่อสายที่รองรับการออกอากาศจากระบบส่งสัญญาณมัลติมีเดียความละเอียดสูง หรือสาย HDMI⁴⁰

ในปัจจุบันการพัฒนาการเรียนการสอนโดยนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องตระหนักโดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนในกลุ่มพวงดึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ซึ่งมีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 โรงเรียนที่ประสบปัญหาการขาดแคลนครู ขาดครูผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชา จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามยังคงมีโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน ประกอบกับหัวหน้าคณะรักษาความมั่นคงแห่งชาติสั่งการให้โรงเรียนขนาดเล็กทุกแห่ง มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติให้สูงขึ้น และเพื่อแก้ปัญหาเรื่องของการขาดแคลนครู มีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา และครูบางส่วนยังสอนโดยไม่มีสื่อ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ เป็นเหตุให้นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสและความเท่าเทียมกับเด็กในโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนในเมือง โดยการนำการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และสร้างเสริมการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารจัดการการศึกษาของผู้บริหาร

⁴⁰ สารานุกรมเสรี, สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>.

โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

ชื่อโครงการ : โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

สอดคล้องแผนกลยุทธ์ของ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต2

ลักษณะโครงการ : ใหม่ ต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ :

1. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารเกิดขึ้นค่อนข้างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคุณภาพของคนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและ ประเทศ เทคโนโลยีการสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่อง การนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระปณิธานอันแน่วแน่ ในการที่ จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของประชาชน ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงใช้เทคโนโลยี สารสนเทศหลายรูปแบบในโครงการพัฒนาประเทศ เพื่อนำความร่มเย็นเป็นสุขให้เกิดแก่ประชาชน ชาวไทยงานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าสาเหตุหลัก ส่วนหนึ่ง ของปัญหา คุณภาพการศึกษาไทย คือ การที่ระบบการศึกษาของไทยในปัจจุบันเป็นระบบ ที่ไม่เอื้อต่อการสร้าง ความรับผิดชอบ (Accountability) หลักสูตรและตำราเรียนของไทยไม่สอดคล้อง กับการพัฒนาทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ซึ่งมีผลทำให้การเรียนการสอน ตลอดไปจนถึงการทดสอบยังคงเน้น การจดจำเนื้อหามากกว่าการเรียนรู้เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ อย่างแท้จริง อีกทั้งสภาพการจัดการศึกษาของ ประเทศไทยในปัจจุบัน กำลังประสบปัญหาในด้าน คุณภาพของนักเรียนปรากฏอยู่ในหลายพื้นที่ ซึ่งมีสาเหตุจาก การขาดครูหรือครูไม่ครบชั้นไม่ครบ สาระการเรียนรู้ ครูมีประสบการณ์หรือทักษะการจัดการเรียนรู้น้อย ขาดสื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยและ การเข้าถึงได้ลำบาก ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนน้อย กิจกรรมของโรงเรียนมีมาก ทรัพยากร ที่มีกระจุกกระจายไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ก็ทำได้ ในวงจำกัด

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาวิชาครบทุกวิชา
2. เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นและสอนไม่ตรงตามวิชาเอกของตนเอง
3. เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามเนื้อหา ได้ครบทุกชั้นเรียนโดยใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

3.2 เชิงคุณภาพ นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาวิชาได้อย่างครบถ้วน เกิดการพัฒนาตามกระบวนการจัดการเรียนรู้

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- 4.1 นักเรียนได้เรียนเนื้อหาวิชาครบทุกวิชา
- 4.2 แก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียนและสอนไม่ตรงตามวิชาเอกของตนเอง
- 4.3 เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน
- 4.4 เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสำคัญได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฯลฯ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

5. กิจกรรม/วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนกิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นตอนการวางแผน			
1. เสนอโครงการ/ขออนุมัติโครงการ	1 พฤษภาคม 57	
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมนำ, ทีมประสาน, ทีมจัดทำ)	4 มิถุนายน 57	5,000บาท	
ขั้นการดำเนินงาน			
3. การจัดทำรายงานของโรงเรียน	7 กรกฎาคม 57	
ปลายทางตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา	10-11 ก.ค. 57 ตุลาคม 57	
4. การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้	ตุลาคม 57		
5. ตรวจสอบความถูกต้องของอุปกรณ์ -อุปกรณ์ดาวเทียม -อุปกรณ์โทรทัศน์			
ตรวจสอบความพร้อมของสถานที่			
6. การกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ			

ขั้นตอนกิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ขั้นสรุปและประเมินผล			
7. การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ	ตุลาคม 2557 ตุลาคม 2557	5,000 บาท	นางจุฑาทิพ อินดี๊ะ
8. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	พฤศจิกายน- มีนาคม		นางจุฑาทิพ อินดี๊ะ
ขั้นปรับปรุงตามผลการประเมิน	มีนาคม 2558		
9. กำหนดแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	มีนาคม 2558		นางจุฑาทิพ อินดี๊ะ
10. จัดทำข้อเสนอแนะเพิ่มเติม(ถ้ามี)	มีนาคม 2558		

6. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการวัดผลประเมินผล	เครื่องมือ	วัน/เดือน/ปี
1. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนเนื้อหาวิชาครบทุกวิชา	การสังเกต/ ประเมินสถานที่ จริง	แบบสรุป และรายงานผล	มีนาคม 58
2. แก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียนและสอนไม่ตรงตามวิชาเอกของตนเอง	การสังเกต	แบบสรุป และรายงานผล	มีนาคม 58
3. เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน	การสังเกต/ ประเมินสถานที่ จริง	แบบสรุป และรายงานผล	มีนาคม 58
4. เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสำคัญได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฯลฯ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ	การสังเกต/การ สอบถาม/ การประเมินผล	แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบประเมิน	มีนาคม 58

7. งบประมาณ

5,000 บาท

8. ผู้รับผิดชอบ

9. ผู้เกี่ยวข้อง

9.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนพงตึก

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 นักเรียนในกลุ่มพงตึก มีผลการเรียนที่เพิ่มขึ้น

10.2 สามารถแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียนได้และสอนได้ตรงตามวิชาเอก

10.3 นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้เรียนรู้เทียบเท่ากับนักเรียนในโรงเรียนต้นทางและโรงเรียน

ผู้เสนอโครงการ

ผู้อนุมัติโครงการ

.....

.....

(.....)

(.....)

ครู.....

ผู้อำนวยการ.....

ข้อมูลพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนพงตึก

ลำดับ ที่	รายชื่อโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพงตึก	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน ครู	รวม
1.	โรงเรียนวัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาคาร)	1	7	8
2.	โรงเรียนดอนสามง่าม (ผิวหงส์วิณะอุปถัมภ์)	1	5	6
3.	โรงเรียนวัดดงสัก	-	2	2
4.	โรงเรียนเกียรติวิธันเวคิน 1 (วัดปากบาง)	-	1	1
5.	โรงเรียนบ้านชายรูป	-	4	4
6.	โรงเรียนวัดเขาตะพีน	1	3	4
7.	โรงเรียนบ้านท่าพะเนียง	-	5	5
รวมทั้งสิ้น		3	27	30

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มพวงดึก ตามรูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP Model) ของ Stufflebeam ผู้วิจัยได้สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่างานวิจัยที่กล่าวถึง การประเมินโครงการ ตามรูปแบบการประเมินแบบจำลองซิป (CIPP Model) มีหลายเรื่องด้วยกัน แต่เป็นการศึกษา การประเมินโครงการที่ชื่อต่างกันไป ในขณะที่เดียวกันก็มีการศึกษา การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมในด้านของการบริหาร งานวิจัยเหล่านี้มีประโยชน์และมีความเกี่ยวข้องกับ เรื่องที่ศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สุรรุฒิ จุสวอย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษากระบวนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่ในระดับมากและปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการคือ ส่งคู่มือครูและตาราง ออกอากาศให้ทราบล่วงหน้า โรงเรียนควรจัดทำแผนโครงการปฏิบัติงานก่อนเปิดเรียนควรสนับสนุน เอกสารและสื่อประกอบการสอน การจัดสรรงบประมาณในการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ดาวเทียม จัดประชุม อบรม สัมมนาศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะเพิ่มประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน⁴¹

ประสาธ วันทนะ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการรองรับในการ ดำเนินกิจกรรม มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม⁴²

⁴¹ ประสาธ วันทนะ, “ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดกิจกรรม การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2” (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552), บทคัดย่อ.

⁴² สุรรุฒิ จุสวอย, “กระบวนการบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน ขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552), บทคัดย่อ.

อุทัยรัตน์ วัชรโรทัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 29.6 มีเกรดเฉลี่ยของภาคการศึกษาล่าสุด 2.1-3.0 ร้อยละ 54.1 วิชาที่ชอบเรียนผ่านโทรทัศน์ทางไกล 3 อันดับ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาคือ ครูผู้สอนควรดูแลเอาใจใส่สังเกตและประมวลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถวัดผลประเมินผู้เรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁴³

ศิริพร พรสิรินทิพย์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม จากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 และระดับความพึงพอใจการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก⁴⁴

เกียรติศักดิ์ เรียงชัยภูมิ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เนื่องจาก โรงเรียนให้ความสำคัญกับการบริหาร โครงการ ส่งผลให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการได้อย่างครบถ้วนและมีคุณภาพ

กล่าวคือ มีการวางแผนการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีการปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจังและครบถ้วน รวมถึงมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างอย่างเข้มข้นและ

⁴³ อุทัยรัตน์ วัชรโรทัย, “ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33” (การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553), บทคัดย่อ.

⁴⁴ ศิริพร พรสิรินทิพย์, “การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2556), บทคัดย่อ.

ต่อเนื่องในทุกๆระยะ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพของตน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ และสามารถสืบค้นข้อมูลความรู้โดยใช้ สื่อเทคโนโลยี ส่งผลให้มีสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดรับกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีได้และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁴⁵

เคนววัฒน์ ฤทธิธรม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 106 คน ครู จำนวน 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8667 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐาน โดยการทดสอบค่า (t-test) พบว่า

1. การดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ปัญหาการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีปัญหาทั้งการกำหนดนโยบาย การขับเคลื่อนความเข้มแข็ง การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และการประเมินผลและปรับปรุง ซึ่งผู้บริหารและครูต้องดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกล

⁴⁵ เกียรติศักดิ์ เริงชัยภูมิ, “การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, 2558), 493.

ผ่านดาวเทียม ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบอย่างเป็นระยะ⁴⁶

ยอดชาย มานีม ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์ และสื่อ รองลงมา ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ⁴⁷

สมเกียรติ บุญรอด ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการจัดการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก และสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตามความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก⁴⁸

งานวิจัยต่างประเทศ

หยงเมย เบนลีย์ แอนจาลี ชีกันชิ (Yongmei Bentley, Anjali Shegunshi and Mike Scannell) และ ไมค์ สแคนแนล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลกระทบของระบบสนับสนุนการเรียนทางไกลที่มรตอประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา MBA ในบริบทโลก ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกลไกการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ใช้ในการส่งมอบโปรแกรมนี้

⁴⁶ เคนวัฒน์ ฤทธิธ, “การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2” (วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559), บทคัดย่อ.

⁴⁷ ยอดชาย มานีม, “แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559), 1.

⁴⁸ สมเกียรติ บุญรอด, “การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1” (วารสารศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2561), บทคัดย่อ.

ในต่างประเทศ และเพื่อตรวจสอบผลกระทบต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา MBA พบว่าผู้ใช้งานมีความพึงพอใจอย่างมากในโปรแกรมตามที่ได้จัดส่ง⁴⁹

เบรนดา แมคโดนัลด์ (Brenda McDonald) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สื่อการศึกษาทางไกลที่เหมาะสมในฟิลิปปินส์และมองโกเลีย ผลการวิจัยพบว่า โครงการการศึกษาล่าสุดในฟิลิปปินส์และมองโกเลียได้เปิดเผยวิธีการส่งมอบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนได้มากที่สุด⁵⁰

มิถาตส เซกี ดินเซอร์ (Mithat Zeki Dincer) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสำคัญและการประเมินผลการศึกษาทางไกลในประเทศตุรกี กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอิสตันบลู ผลการวิจัยพบว่า ในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วระบบการศึกษามีความแตกต่างและตอบสนองต่อความต้องการ ที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน โลกของการทำงาน เพื่อตอบสนองความคาดหวังของพวกเขา มีการพัฒนาที่สำคัญในด้านการศึกษาระดับสูงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และเมื่อเร็ว ๆ นี้ การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นการศึกษาทางไกลเริ่มได้รับความนิยม เพื่อให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยอิสตันบลู เริ่มศึกษา การศึกษาทางไกลในช่วงปี 2552-2553 จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ การประเมินการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาทางไกลและประยุกต์ใช้ในตุรกี ผู้วิจัยได้ประสานงานและทำการศึกษาจากผู้บริหารและใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อเป็นการประเมินสถานการณ์

และเมื่อเร็ว ๆ นี้การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น การศึกษาทางไกลเริ่มได้รับความนิยม เพื่อให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยอิสตันบลู เริ่มศึกษา การศึกษาทางไกลในช่วงปี 2552-2553 จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์การประเมินการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาทางไกลและประยุกต์ใช้

⁴⁹ Yongmei Bentley, Anjali Shegunshi and Mike Scannell, "Evaluating the Impact of Distance Learning Support Systems on the Learning Experience of MBA Students in a Global Context" (University of Bedfordshire, Luton, UK, 2008), 51.

⁵⁰ Brenda McDonald, "Appropriate Distance Education Media in the Philippines and Mongolia" (International Review of Research in Open and Distance Learning, 2009), 1.

ในตุรกี ผู้วิจัยได้ประสานงานและ ทำการศึกษาจากผู้บริหารและใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อเป็นการประเมินสถานการณ์⁵¹

ซาเลอร์ (Salih UŞUN) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การประเมินผลโครงการในการศึกษาทางไกล ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์และกลยุทธ์การประเมินเชิงวัตถุประสงค์มีความเหมาะสมอย่างมาก กับโปรแกรมการศึกษาทางไกล แต่กลยุทธ์การประเมินแบบเดิมที่เน้นความเชี่ยวชาญ ความเห็นอกเห็นใจและวิชาการที่ไม่เหมาะสมกับโปรแกรมการศึกษาทางไกล⁵²

สรุป

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งได้นำเสนอ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ ได้แก่ ความหมายของการประเมินโครงการ ประเภทของการประเมินโครงการ รูปแบบและแนวทางในการประเมินโครงการ

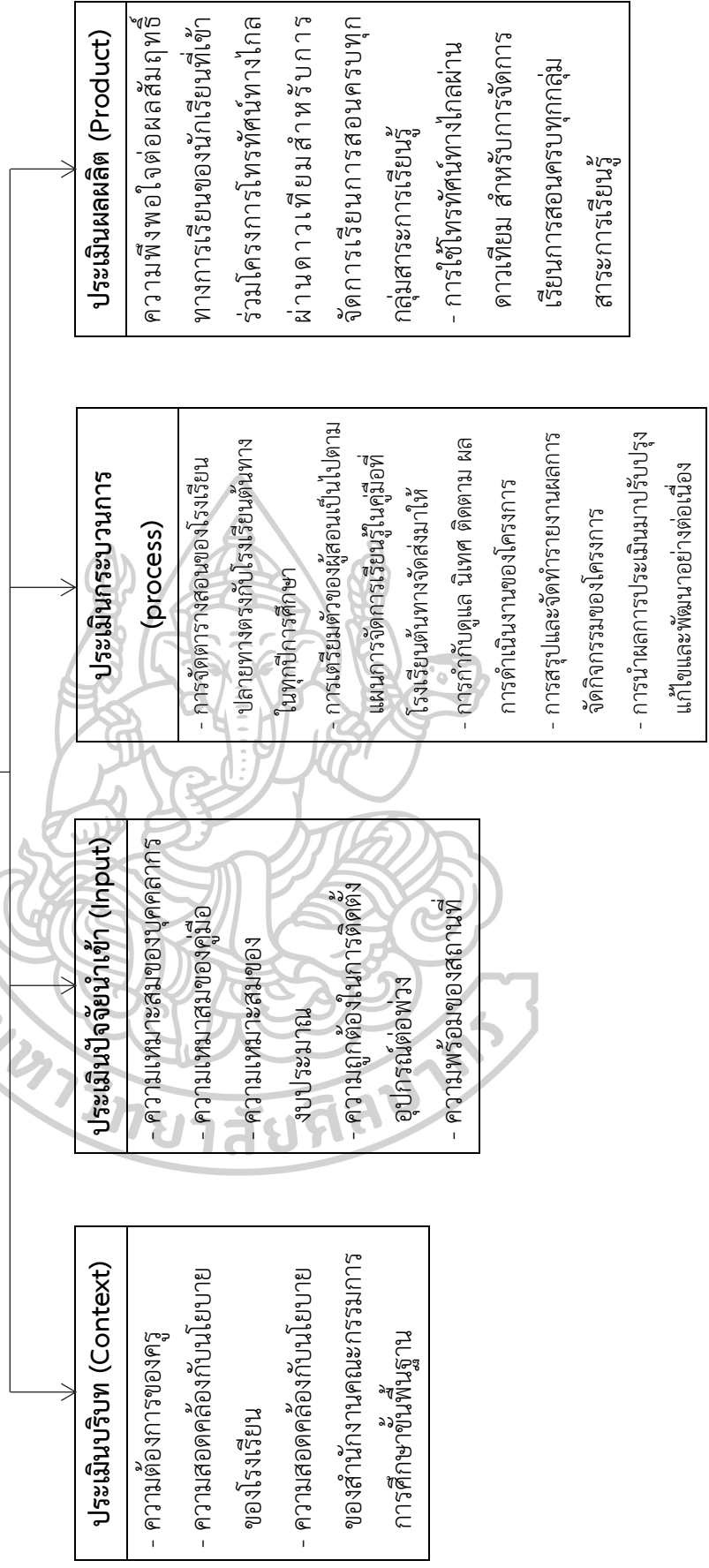
โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ใช้รูปแบบการประเมินจำลองชิป (CIPP MODEL) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป ว่ามีความเหมาะสมในการประเมินโครงการ ทั้งด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Output)

จากรูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เกี่ยวกับการประเมินโครงการ นั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญต่อการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรสนใจในเรื่องของ ผลการประเมินโครงการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยมีกรอบแนวคิดการประเมินเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังในแผนภูมิที่ 4

⁵¹ Mithat Zeki Dincer, “The Development, Importance and Evaluation of Distance Education in Turkey: The Case of Istanbul University. International Higher” (Education Congress New Trends and Issues, 2011), 1466.

⁵² Salih, “Uşun A Review on The Program Evaluation Strategies in Distance Education” (International Journal on New Trends in Education and Their Implications , Mugla Sıtkı Kocman University Faculty of Education Department of Educational Sciences, 2016), 33.

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มพหุศึกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

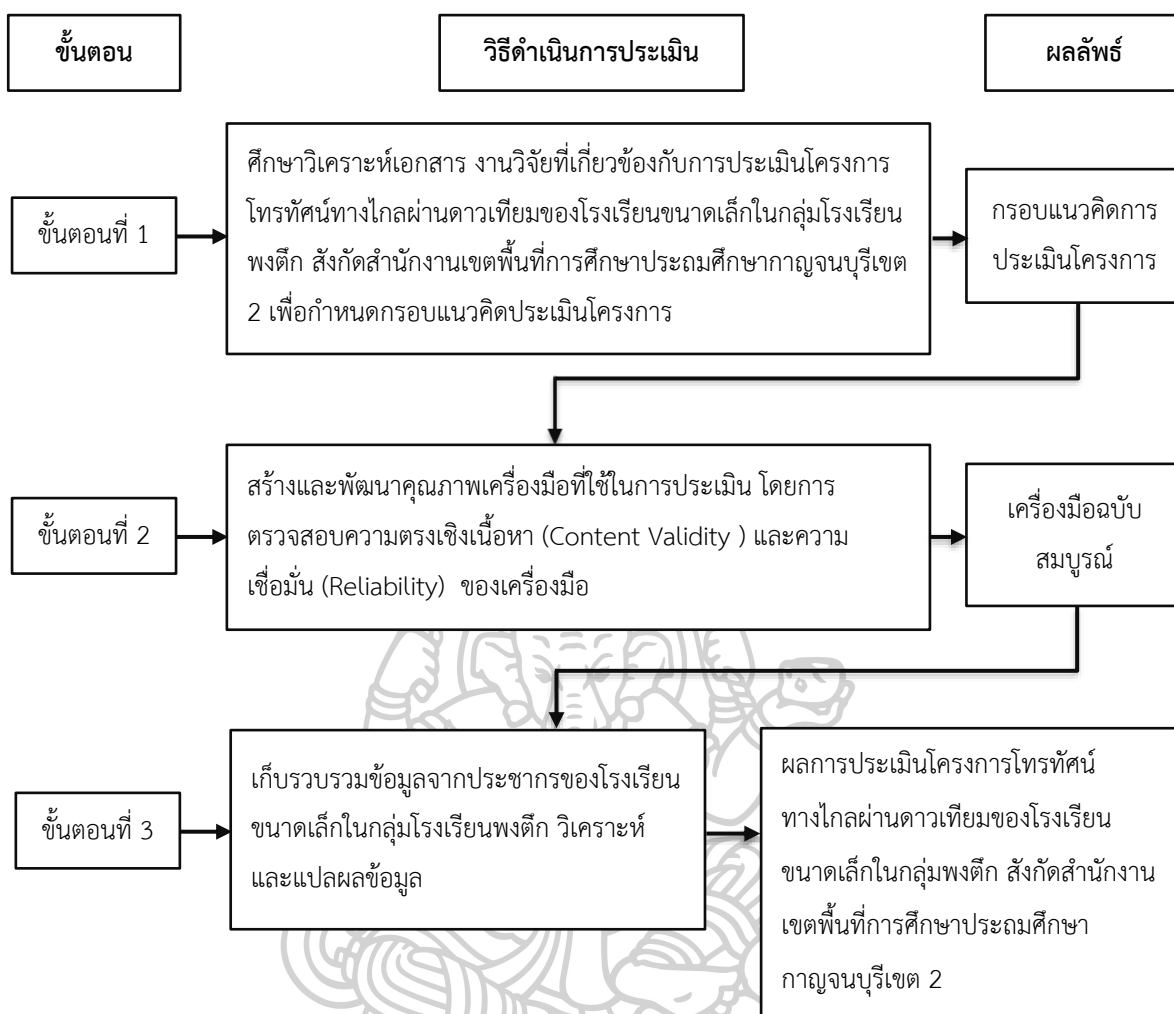
การประเมินโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 3) ประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 4) ประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มพงตึก จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ตามรูปแบบ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ซึ่งมีรายละเอียดให้การประเมินโครงการดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการ

ในการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 มีขั้นตอนการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำโครงการประเมินโครงการ โดยศึกษาเอกสารตำรา บทความวารสารวิชาการ ผลงานวิจัยและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อทำโครงการประเมินวางแผนการประเมิน และกำหนดขอบข่ายของการประเมิน ปรีกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนอโครงสร้างการประเมินต่อคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบประเมิน โครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และดำเนินการพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการประเมินใน ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product)

แผนภูมิที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการประเมินโครงการ

ขั้นตอนที่ รายงานผลการประเมินโครงการ ผู้ประเมินทำการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลแปลผลและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลการประเมิน เขียนรายงานผลการประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและนำเสนอผลการประเมินโครงการฉบับสมบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัยในการประเมิน

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินโครงการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ตามรูปแบบ CIPP Model ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นการประเมิน

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นการประเมิน แต่ละด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

การประเมินบริบท (Context) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประเด็นการประเมินได้แก่

- ความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู
- ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
- ความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประเด็นการประเมินได้แก่

- ความเหมาะสมของบุคลากร
- ความเหมาะสมของคู่มือ
- ความเหมาะสมของงบประมาณ
- ความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง
- ความพร้อมของสถานที่

การประเมินกระบวนการ (Process) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประเด็นการประเมินได้แก่

- การจัดการการสอนของโรงเรียนปลายทางตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา
- การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้
- การกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ
- การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ
- การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลผลิต (Product) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประเด็นการประเมินได้แก่

- ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ

- การใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เกณฑ์ในการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินกำหนดเกณฑ์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยแต่ละด้านจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินดังนี้

- ด้านบริบทของโครงการอยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)
- ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการผ่านเกณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)
- ด้านกระบวนการของโครงการผ่านเกณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)
- ด้านผลผลิตของโครงการผ่านเกณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพงตึก จำนวน 3 คนและครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน

ตารางที่ 1 แสดงประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพงตึก	ประชากร		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม
1	โรงเรียนวัดหนองพันท้าว(พรประชาวิทยาการ)	1	6	7
2	โรงเรียนวัดดอนสามง่ามผิว (หงส์วิณะอุปถัมภ์)	1	5	6
3	โรงเรียนวัดดงสัก	-	2	2
4	โรงเรียนเกียรติวิธานเวคิน 1 (วัดปากบาง)	-	1	1
5	โรงเรียนบ้านชายรูป	-	4	4
6	โรงเรียนวัดเขาตะพั้น	1	3	4
7	โรงเรียนบ้านท่าพะเนียง	-	5	5
รวมทั้งสิ้น		3	26	29

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นแบบประเมินโครงการ มีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และ 5) ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีจำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีจำนวน 14 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีจำนวน 9 ข้อ

โดยแบบประเมินตอนที่ 2, 3, 4, 5 เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีดำเนินการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีดำเนินการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีดำเนินการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีดำเนินการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีดำเนินการของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือจากประเด็นที่ใช้ในแบบประเมิน ตามขอบเขตเนื้อหาของการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยอาจารย์ที่ปรึกษา และหาความเชื่อมั่น(reliability) ของแบบประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบประเมินโครงการ โดยผู้ประเมินประสานงานกับ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมแบบประเมินโครงการ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ โดยผู้ประเมินแจกแบบประเมินโครงการให้กับผู้บริหารและครูผู้สอนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดมาแล้ว ผู้ประเมินได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ
2. นำแบบสอบถามมาตรวจรวบรวมคะแนน
3. ลงรหัสข้อมูล แล้วนำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากที่ได้เก็บแบบประเมินโครงการกลับคืนมาแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้ประเมินได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) ที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁵³ หากค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในช่วงใดก็แสดงว่า การประเมิน อยู่ในระดับนั้น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีการดำเนินการ อยู่ในระดับระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50- 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีการดำเนินการ อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/มีการดำเนินการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

⁵³ John W. Best and James V. Kahn, *Research in Education*, 10th ed. (Boston, Mass: Allyn and Bacon, 2006), 310.

สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน

ผู้ประเมินใช้รูปแบบ CIPP Model ของสตีฟเฟิลดิม (Stufflebeam) ในการประเมิน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านผลผลิต (Product) โดยมี

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นในการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประชากร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. ด้านบริบท (Context) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	1. ความต้องการของครู 2. ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน 3. ความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1. โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของครู 2. โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน 3. โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1. ผู้บริหาร จำนวน 3 คน 2. ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน	แบบประเมินโครงการ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	มีความเหมาะสม/ สอดคล้องอยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นในการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประชากร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเหมาะสมของบุคลากร 2. ความเหมาะสมของคู่มือ 3. ความเหมาะสมของงบประมาณ 4. ความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง 5. ความพร้อมของสถานที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเหมาะสมของบุคลากร 2. ความเหมาะสมของคู่มือ 3. ความเหมาะสมของงบประมาณ 4. ความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง 5. ความพร้อมของสถานที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหาร จำนวน 3 คน 2. ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบประเมินโครงการ 	ค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	มีความเพียงพอ/เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นในการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประชากร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. ด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม	<p>1. การจัดทำตารางสอนของโรงเรียนปลายทางตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา</p> <p>2. การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้</p> <p>3. การกำกับดูแล ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ</p> <p>4. การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ</p> <p>5. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. การจัดทำตารางสอนของโรงเรียนปลายทางตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา</p> <p>2. การเตรียมตัวของผู้สอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้</p> <p>3. การกำกับดูแล ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ</p> <p>4. การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ</p> <p>5. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. ผู้บริหาร จำนวน 3 คน</p> <p>2. ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน</p>	แบบประเมินโครงการ	<p>ค่าสัมประสิทธิ์ความคลาดเคลื่อน (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)</p>	<p>มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (μ ≥ 3.50)</p>

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นในการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประชากร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
4. ด้านผลผลิต (Product) ของโครงการ โทรทัศน์ ทางไกลผ่านดาวเทียม	1. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ 2. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 3. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ 4. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม 5. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขและพลศึกษา	1. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ 2. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย 3. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ 4. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม 5. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขและพลศึกษา	1. ผู้บริหาร จำนวน 3 คน 2. ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน	แบบประเมินโครงการ	ค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)	มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)

ตารางที่ 2 สรุปการประเมินและประเด็นการประเมิน (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็นในการประเมิน	ตัวชี้วัด	ประชากร	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
4. ด้านผลผลิต (Product) ของโครงการ โทรทัศน์ ทางไกลผ่าน ดาวเทียม	6. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี 7. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิชา ดาวเทียม	6. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการ งานอาชีพและเทคโนโลยี 7. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ 8. ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ของ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา ภาษาต่างประเทศ 9. การใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่าน ดาวเทียม สำหรับการจัดการ เรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	1. ผู้บริหาร จำนวน 3 คน 2. ครูผู้สอน จำนวน 26 คน รวมทั้งสิ้น 29 คน	แบบประเมิน โครงการ	ค่าสัมประสิทธิ์ คณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)	มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu \geq 3.50$)

สรุป

การวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็ก ในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 3) ประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก 4) ประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก โดยใช้การประเมินตามแนวคิด CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (Frequency : f) ร้อยละ (Percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (Alitermatic : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: σ)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบคำถามของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบบประเมินให้กับประชากรที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 29 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนพงตึกจำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 26 คน ดำเนินการกรอกข้อมูลได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 29 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินโครงการตามรูปแบบจำลอง ชิปโมเดล CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท (Context)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (input)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (process)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (product)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

(N = 29)

สถานภาพ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	1. ชาย	9	31.03
	2. หญิง	20	68.97
	รวม	29	100.00
2. อายุ	25-35 ปี	14	48.27
	36-45ปี	2	6.90
	46-55 ปี	2	6.90
	56 ปีขึ้นไป	11	37.93
	รวม	29	100.00
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	23	79.31
	ปริญญาโท	5	17.24
	ปริญญาเอก	1	3.45
	รวม	29	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่ ในปัจจุบัน	1. ผู้อำนวยการ	3	10.34
	2. ครูผู้สอน	26	89.66
	รวม	29	100.00
5. ประสบการณ์ ในการทำงาน	1. 1-9 ปี	15	51.72
	2.10-19 ปี	1	3.45
	3. 20 ปีขึ้นไป	13	44.83
	รวม	29	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 68.97 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 ด้านอายุระหว่าง 25-35 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 48.27 รองลงมาคืออายุระหว่าง 56 ปีขึ้นไป มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 37.93 อายุต่ำกว่า 36-45 ปีและ 46-55 ปี มีน้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90 ทั้งนี้ ด้านระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 79.31 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.24 และน้อยที่สุดคือปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.45 ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน พบว่าตำแหน่งผู้อำนวยการมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 รองลงมาคือ ครูผู้สอนจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 89.66 ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน ระหว่าง 2-9 ปีขึ้นไปมากที่สุด มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 51.72 รองลงมาคือ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83 และระหว่าง 10-19 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.45

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬญบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ในการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬญบุรี เขต 2 โดยภาพรวม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬญบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

(N= 29)

ด้าน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	ผลการประเมิน
1. ด้านบริบท (Context)	4.43	0.54	มาก	ผ่าน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.26	0.61	มาก	ผ่าน
3. ด้านกระบวนการ (Process)	4.19	0.66	มาก	ผ่าน
4. ด้านผลผลิต (product)	3.90	0.63	มาก	ผ่าน
รวม	4.20	0.61	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 4 พบว่า การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$, $\sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบริบท ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.54$) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.61$) ด้านกระบวนการ ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.66$) และด้านผลผลิต ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.63$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท (Context)

ตารางที่ 5 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท (Context)

(N = 29)

ด้านบริบท (Context)	μ	σ	ระดับ
การประเมินด้านบริบท			
1. โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครู	4.41	0.50	มาก
2. โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	4.45	0.57	มาก
3. โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.45	0.57	มาก
รวม	4.43	0.54	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประเมินด้านบริบทอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.57$) โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.57$) และโครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครู ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.50$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (input)

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

(N = 29)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	μ	σ	ระดับ
ด้านความเหมาะสมของบุคลากร	4.17	0.55	มาก
1. ความเหมาะสมและเพียงพอของจำนวนบุคลากรในโครงการ	4.14	0.63	มาก
2. ความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ	4.24	0.51	มาก
3. ความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ	4.14	0.51	มาก
ด้านความเหมาะสมของคู่มือ	4.51	0.55	มากที่สุด
1. คู่มือที่จัดส่งมา มีเนื้อหาที่ชัดเจน ถูกต้อง ครบทุกกลุ่มสาระวิชา	4.38	0.62	มาก
2. คู่มือที่จัดส่งมาอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์	4.69	0.47	มากที่สุด
3. คู่มือเปิดใช้งานสะดวก เข้าใจง่าย	4.48	0.57	มาก
ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ	4.01	0.84	มาก
1. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีเพียงพอต่อการดำเนินงาน	4.07	0.79	มาก
2. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ	3.76	1.05	มาก
3. มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม	4.00	0.84	มาก
4. การจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง ตรวจสอบได้	4.24	0.68	มาก
ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง	4.17	0.56	มาก
1. ติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง ถูกต้อง รวดเร็ว	4.14	0.51	มาก
2. อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี	4.21	0.62	มาก

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของการประเมินโครงการ
โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศทิฏฐิ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
(ต่อ)

(N = 29)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	μ	σ	ระดับ
ด้านความพร้อมของสถานที่	4.44	0.56	มาก
1. โรงเรียนมีสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ เหมาะสมและเพียงพอ	4.41	0.56	มาก
2. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตาม โครงการ	4.48	0.57	มาก
รวม	4.26	0.61	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน
ขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศทิฏฐิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า
อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสมของคู่มือ ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.55$)
และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความพร้อม
ของสถานที่ ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.56$) ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง ($\mu = 4.17$,
 $\sigma = 0.56$) ด้านความเหมาะสมของบุคลากร ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.55$) และด้านความเหมาะสมของ
งบประมาณ ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า

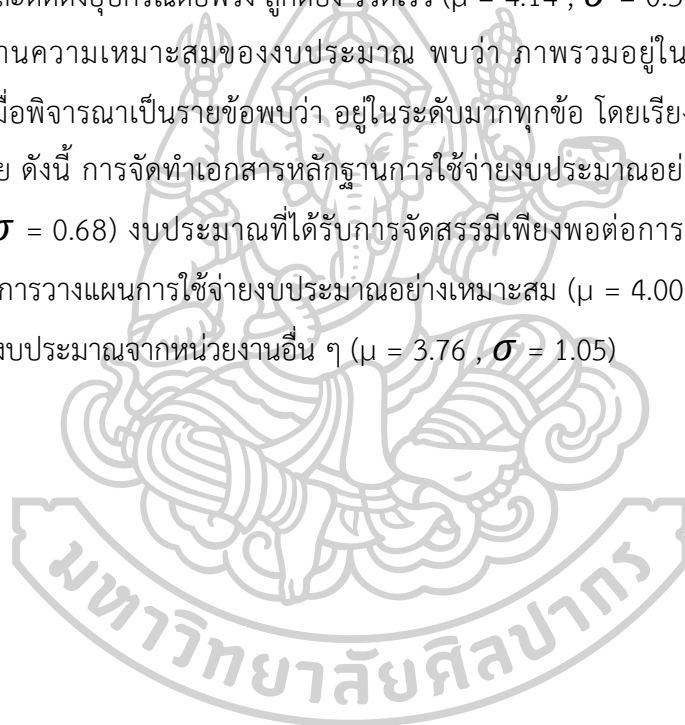
ด้านความเหมาะสมของคู่มือ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$,
 $\sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ คู่มือที่จัดส่งมา
อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.47$) และอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ คู่มือ
เปิดใช้งานสะดวก เข้าใจง่าย ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.57$) และคู่มือที่จัดส่งมามีเนื้อหาที่ชัดเจน ถูกต้อง
ครบทุกกลุ่มสาระวิชา ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.62$)

ด้านความพร้อมของสถานที่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.56$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้
โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.57$) และ
โรงเรียนมีสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.56$)

ด้านความเหมาะสมของบุคลากร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.51$) ความเหมาะสมและเพียงพอของจำนวนบุคลากรในโครงการ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) และความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.51$)

ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.62$) และติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง ถูกต้อง รวดเร็ว ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.51$)

ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง ตรวจสอบได้ ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.68$) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีเพียงพอต่อการดำเนินงาน ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.79$) มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.00$, $\sigma = 0.84$) และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ ($\mu = 3.76$, $\sigma = 1.05$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process)

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของ การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process) (N = 29)

ด้านกระบวนการ (Process)	μ	σ	ระดับ
1. มีการจัดเตรียมตารางสอนของโรงเรียนปลายทางให้ตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา	4.28	0.59	มาก
2. มีการเตรียมตัวของผู้สอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้	4.28	0.64	มาก
3. มีการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ	4.14	0.63	มาก
4. มีการสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ	4.07	0.70	มาก
5. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.77	มาก
รวม	4.19	0.66	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ มีการเตรียมตัวของผู้สอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้ ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.64$) มีการจัดเตรียมตารางสอนของโรงเรียนปลายทางให้ตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.59$) มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.77$) มีการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.63$) และมีการสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ ($\mu = 4.07$, $\sigma = 0.70$)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (Product)

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของ การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (Product)

(N = 29)

ด้านผลผลิต (Product)	μ	σ	ระดับ
1. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	3.83	0.65	มาก
2. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	4.17	0.65	มาก
3. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	3.86	0.69	มาก
4. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	3.93	0.70	มาก
5. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษา และพลศึกษา	3.72	0.45	มาก
6. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี	3.76	0.57	มาก

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับของ การประเมินโครงการ
 โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ด้านผลผลิต (Product) (ต่อ)
 (N = 29)

ด้านผลผลิต (Product)	μ	σ	ระดับ
7. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	3.86	0.69	มาก
8. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับ การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	3.76	0.68	มาก
9. ท่านได้ใช้โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียน การสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.28	0.64	มาก
รวม	3.90	0.63	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า พบว่า การประเมินโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมของ
 โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี
 เขต 2 ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ โรงเรียน
 ได้ใช้โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
 ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.64$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
 โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
 ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.65$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
 โทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา
 ศาสนาและวัฒนธรรม ($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.70$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ศิลปะ ($\mu = 3.86$, $\sigma = 0.69$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ที่เข้าร่วมโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ
 วิชาวิทยาศาสตร์ ($\mu = 3.86$, $\sigma = 0.69$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ที่เข้าร่วมโครงการโทรศัพท์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

วิชาคณิตศาสตร์ ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.65$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ ($\mu = 3.76$ $\sigma = 0.68$) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ($\mu = 3.76$ $\sigma = 0.57$) และมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ($\mu = 3.72$ $\sigma = 0.45$)

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) ประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- 3) ประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- 4) ประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

โดยใช้บุคลากรของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) รวมทั้งสิ้นจำนวน 29 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน ครูผู้สอน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ตามแนวความคิด CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) มีชัณมิเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผู้ประเมินสรุปผลการประเมิน อภิปรายและข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการประเมิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน เรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 สรุปผลการประเมินได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียน พงติก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามีชัณมิเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 ผลการประเมินโครงการด้านบริบท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
- 2) โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครู

1.2 ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อและระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) ด้านความเหมาะสมของคู่มือ
- 2) ด้านความพร้อมของสถานที่
- 3) ด้านความเหมาะสมของบุคลากร
- 4) ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง
- 5) ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ

เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า

ด้านความเหมาะสมของคู่มือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) คู่มือที่จัดส่งมาอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์
- 2) คู่มือเปิดใช้งานสะดวก เข้าใจง่าย
- 3) คู่มือที่จัดส่งมามีเนื้อหาที่ชัดเจน ถูกต้อง ครบทุกกลุ่มสาระวิชา

ด้านความพร้อมของสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ
- 2) โรงเรียนมีสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ

ด้านความเหมาะสมของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ
- 2) ความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ
- 3) ความเหมาะสมและเพียงพอของจำนวนบุคลากรในโครงการ

ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี
- 2) ติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง ถูกต้อง รวดเร็ว

ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) การจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง ตรวจสอบได้
- 2) งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีเพียงพอต่อการดำเนินงาน
- 3) มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม
- 4) ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ

1.3 ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) มีการจัดเตรียมตารางสอนของโรงเรียนปลายทางให้ตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา
- 2) มีการเตรียมตัวของผู้สอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้
- 3) มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 4) การกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานของโครงการ
- 5) มีการสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ

1.4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) โรงเรียน ได้ใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
- 3) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 5) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- 6) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์
- 7) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 8) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ
- 9) มีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา

การอภิปรายผลการประเมิน

การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย พบว่า การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบริบทรองลงมาคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดคือ ด้านผลผลิต

เมื่อพิจารณาผลแต่ละด้านของการประเมินโครงการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลโดยแบ่งเป็น 4 ประเด็นได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการด้านบริบท ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านบริบท (Context) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยได้ดังนี้ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดก็คือ โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครู ทั้งนี้เนื่องจากโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดสรรให้โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครูผู้สอนได้ใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อแก้ปัญหา สอดคล้องกับการวิจัย ของเกียรติศักดิ์ เรืองชัยภูมิ เรื่อง การบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กผลการวิจัยพบว่า การบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านบริบทอยู่ในระดับมาก

2. การประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด คือ ความเหมาะสมของคู่มือ ทั้งนี้เนื่องจาก คู่มือมีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายตรงตามเนื้อหาที่โรงเรียนต้นทางใช้สอนและการขนส่งอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเกียรติ บุญรอด เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก

3. การประเมินโครงการด้านกระบวนการ ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดเตรียมตารางสอนของโรงเรียนปลายทางให้ตรงกับโรงเรียนต้นทาง และการเตรียมตัวของผู้สอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ตรงตามคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้ อยู่ในระดับมาก โดยมีความเข้มข้นเลขคณิตอยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนปลายทางทางจะมีการวางแผนการสอน จัดทำตารางการสอนก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ของแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับตารางเรียนของโรงเรียนต้นทาง และโรงเรียนปลายทางได้จัดทำสมุดบันทึกการสอนในแต่ละชั่วโมง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาท วันทนะ เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการรองรับในการดำเนินกิจกรรม มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

4. การประเมินโครงการด้านผลผลิต ผลการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้านผลผลิต (Product) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ได้ใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระ อยู่ในระดับมาก โดยมีความเข้มข้นเลขคณิตอยู่ในลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียนและสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา โรงเรียนจึงมีการจัดการเรียนการสอนได้ครอบคลุมทุกวิชา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ บุญรอด เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ด้านผลผลิต มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากผลการประเมินเรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศทิพย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

1. จากผลการประเมินโครงการด้านบริบท พบว่า โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครูมีค่ามัธยเลขคณิตอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีการสร้าง ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการให้แก่ครู

2. การประเมินโครงการด้านปัจจัย พบว่า ด้านความเหมาะสมของงบประมาณมีค่ามัธยเลขคณิตเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น โรงเรียนควรมีการประสานงานจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยการขอรับการสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือเพิ่มเติม เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เป็นต้น

3. การประเมินผลด้านกระบวนการ พบว่า การสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการมีค่ามัธยเลขคณิตเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นโรงเรียนควรมีการจัดทำรายงานโครงการเป็นประจำทุกปี โดยต้องจัดทำเป็นรูปเล่ม อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4. การประเมินผลด้านผลผลิต พบว่า ความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ศึกษาและพลศึกษามีค่ามัธยเลขคณิตเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นโรงเรียนควรดำเนินการแก้ไข ครูควรอธิบายในส่วนของวิชาการ หลักการให้ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการประเมินข้างต้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจทั่วไป ผู้ประเมินจึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่
3. ควรใช้รูปแบบการประเมินโครงการอื่น ๆ ในการประเมินโครงการ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. **โครงการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกล**. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพลส, 2546.

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ., 2546.

กิดานันท์ มลิทอง. **เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

เกียรติศักดิ์ เรียงชัยภูมิ. “การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 2558.

ไกล่ตา สดสมศรี. “การปฏิรูปการศึกษาไทยและการปฏิรูปการเรียนรู้ของไทย.” **วารสารการศึกษาไทย** 11, 117 (กันยายน 2557).

เคนวัฒน์ ฤทธิธ. “การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559.

ชนกพร ตุ่มทอง. **การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2561. เข้าถึงได้จาก https://broadcast.nbtc.go.th/bcj/2559/doc/2559_11_4.pdf.

นิตา ชูโต. **การประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: พี.เอ็นการพิมพ์, 2538.

บุญแก้ว ควรหาเวช. **นวัตกรรมการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประสาธ วันทนะ. “ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.

พิสนุ ฟองศรี. **เทคนิควิธีประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์, 2551.

มูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียมในพระราชูปถัมภ์. **เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. เข้าถึงเมื่อ 3 มีนาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.dltv.ac.th/about-us>.

ยอดชาย มานีม. “แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559.

ยุทธนา ปฐมวรชาติ. “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม: การศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก.”

วารสารวิชาการ 11, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2551).

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. **การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

รัตนะ บัวสนธ์. **ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

วิจิตร ศรีสะอาด และคณะ. “ปรัชญาและพัฒนาการศึกษาทางไกล.” ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาทางไกล หน่วยที่ 1**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.

ศิริพร พรสิรินทิพย์. “การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2556.

สมเกียรติ บุณรอต. “การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.” **วารสารสัททองมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร**, 2561.

สมคิด พรหมจ้อย. **เทคนิคการประเมินโครงการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2542.

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ และคณะ. **การศึกษาทางไกลในระดับอุดมศึกษาของไทย**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

สมพร แสงชัย. **การประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์, 2535.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

สวัสดี ภูทอง. “สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.” **วารสารการศึกษาไทย** 11, 117 (กันยายน 2557).

สารานุกรมเสรี. **สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม**. เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>.

สำนักสื่อสารสาธารณะ. “นโยบายปฏิรูปการศึกษาของ ครม.และ รมว.ศธ.” **วารสารการศึกษาไทย** 11, 117 (กันยายน 2557).

สุรวุฒิ จุสวอย. “กระบวนการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552.

สุวิทย์ ยอดสละ. “การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กแนวใหม่ : ทางรอดหรือทางเลือก.” **การบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 3, 3 (กันยายน - ธันวาคม 2554).

อุทัยรัตน์ วัชรโรทัย. “ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33.” การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553.

ภาษาอังกฤษ

Bentley Yongmei, Anjali Shegunshi and Mike Scannell. “Evaluating the Impact of Distance Learning Support Systems on the Learning Experience of MBA Students in a Global Context.” University of Bedfordshire, Luton, UK, 2008.

Best, John W. and James V. Kahn. **Research in Education**. 10th ed. Boston, Mass: Allyn and Bacon, 2006.

Dincer Mithat Zeki. “The Development, Importance and Evaluation of Distance Education in Turkey : The Case of Istanbul University.” Istanbul University, 2011.

McDonald, Brenda. “Appropriate Distance Education Media in the Philippines and Mongolia.” International Review of Research in Open and Distance Learning, 2009.

Rossi, P. H., Lipsey M. W. and Freeman H. E. **Evaluation: A Systematic Approach**. 7th ed. USA: Sage Publications, 2004.

Royse, D. et al. **Program Evaluation : An Introduction**. 3rd ed. Ontario: Wadsworth Publishing, 2001.

Salih UŞUN. “A Review on The Program Evaluation Strategies in Distance Education.” International Journal on New Trends in Education and Their Implications, Muğla Sıtkı Kocman University Faculty of Education Department of Educational Sciences, 2016.

Stufflebeam, D. L. et al. **Educational Evaluation and Decision Making**. Itasca, Illinois: Peacock, 1971.

Suchman, E. A. **Evaluative research : Principles and practice in public service and social action programs**. New York: Russell Sage Foundation, 1990.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6812.2/พิเศษ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

11 กรกฎาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ฉบับ

ด้วย นางสาวจตุพร เขยสาคร รหัสนักศึกษา 58252307 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในหน่วยงานของท่าน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก
ในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการ โรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 15 ข้อ

3. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ข้อมูลที่ได้รับจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด จึงขอให้ท่านได้ตอบแบบสอบถามด้วยความเป็นจริงและได้โปรดตอบให้ **ครบทุกข้อ** เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพดด้วงให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

ขอขอบคุณอย่างสูงในความกรุณาที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก
ในกลุ่มโรงเรียนพดด้วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของท่านแต่ละข้อให้ตอบเพียงช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1.	เพศ () ชาย () หญิง	() 1
2.	อายุ () 25-35 ปี () 36-45 ปี () 46-55 ปี () 56 ปีขึ้นไป	() 2
3.	วุฒิทางการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก	() 3
4.	ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน () ผู้อำนวยการ () ครู	() 4
5.	ประสบการณ์การทำงาน () 1-9 ปี () 10-19 ปี () 20 ปีขึ้นไป	() 5

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาด
เล็กในกลุ่มโรงเรียนพงศทิฏก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การประเมินด้านบริบท (Context)							
1.	โครงการมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันความต้องการของครู						() 1
2.	โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน						() 2
3.	โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน						() 3
การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)							
4.	ด้านความเหมาะสมของบุคลากร						
	4.1 ความเหมาะสมและเพียงพอของจำนวนบุคลากรในโครงการ						() 4
	4.2 ความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ						() 5
	4.3 ความเหมาะสมของจำนวนคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ						() 6

ร.ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input)							
5.	ด้านความเหมาะสมของคู่มือ						
	5.1 คู่มือที่จัดส่งมา มีเนื้อที่ชัดเจน ถูกต้องครบทุกกลุ่มสาระวิชา						() 7
	5.2 คู่มือที่จัดส่งมาอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์						() 8
	5.3 คู่มือเปิดใช้งานสะดวก เข้าใจง่าย						() 9
6.	ด้านความเหมาะสมของงบประมาณ						
	6.1 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีเพียงพอต่อการดำเนินงาน						() 10
	6.2 ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น ๆ						() 11
	6.3 มีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสม						() 12
	6.4 การจัดทำเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณอย่างถูกต้อง ตรวจสอบได้						() 13
7.	ด้านความถูกต้องในการติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง						
	7.1 ติดตั้งอุปกรณ์ต่อพ่วง ถูกต้อง รวดเร็ว						() 14
	7.2 อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมตามโครงการ/อยู่ในสภาพดี						() 15
8.	ด้านความพร้อมของสถานที่						
	8.1 โรงเรียนมีสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการเหมาะสมและเพียงพอ						() 16
	8.2 โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ						() 17

ร.ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
การประเมินด้านกระบวนการ (Process)							
9.	มีการจัดเตรียมตารางสอนของโรงเรียนปลายทางให้ตรงกับโรงเรียนต้นทางในทุกปีการศึกษา						() 18
10.	มีการเตรียมตัวของผู้สอนให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ในคู่มือที่โรงเรียนต้นทางจัดส่งมาให้						() 19
11.	มีการกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ						() 20
12.	มีการสรุปและจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมของโครงการ						() 21
13.	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						() 22
การประเมินด้านผลผลิต (Output)							
14.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์						() 23
15.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย						() 24
16.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์						() 25
17.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม						() 26

ร.ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
18.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุศึกษาและพลศึกษา						() 27
19.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี						() 28
20.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ						() 29
21.	ท่านมีความพึงพอใจต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ						() 30
22.	ท่านได้ใช้โทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับการจัดการเรียนการสอนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้						() 31

ขอขอบพระคุณที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	จตุพร เขยสาคร
วัน เดือน ปี เกิด	11 กรกฎาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดลพบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2558 ศึกษาต่อระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	128 หมู่ 6 ตำบลพงดึก อำเภอทามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 71120

